

RAPORT DE ACTIVITATE

2 0 2 1

CUPRINS:

I.	DATE GENERALE	3
II.	CELE MAI IMPORTANTE PROIECTE IMPLEMENTATE PÂNĂ ÎN PREZENT	4
III.	PROIECTE 2021	
	1. <i>Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova/CONSEPT, componentele Dezvoltare organizațională și Formare continuă cadre didactice .....</i>	9
	2. <i>Competențe digitale pentru angajare în economia modernă.....</i>	13
	3. <i>Dezvoltarea zonelor rurale în Republica Moldova – DevRAM, Partea I. Creșterea competitivității sectorului agroalimentar prin integrarea acestuia în lanțurile valorice interne și globale, în special a sectorului culturii de soia .....</i>	20
	4. <i>Promovarea și dezvoltarea educației interculturale în formarea inițială a cadrelor didactice.....</i>	26
	5. <i>Bildung.....</i>	28
	6. <i>Instruirea hibrid pe ambele maluri ale Nistrului – o punte spre o educație sănătoasă și fără frontiere.....</i>	30
	7. <i>Clubul de dezbateri PAIDEIA altfel pentru cadre didactice – noi provocări în mediul de învățare online .....</i>	32
IV.	SERVICII DE FORMARE CONTINUĂ	34
V.	REVISTA DIDACTICA PRO.....	35
VI.	BIBLIOTECA PRO DIDACTICA	36

I. DATE GENERALE

Adresa organizației: str. Armenească, nr. 13, mun. Chișinău, Republica Moldova, MD-2012

Telefoane: (37322) 54 25 56, 54 19 94

Fax: (37322) 54 41 99, **website:** www.prodidactica.md

Rima BEZEDE, președinte, rbezed@prodidactica.md

Viorica GORAȘ-POSTICĂ, vicepreședinte, vpostica@prodidactica.md

Tatiana MAZILU, contabil-șef, tmazilo@prodidactica.md

Sergiu OLENCIUC, manager servicii generale, solenciuc@prodidactica.md

Lilia NAHABA, coordonator de programe, lnahaba@prodidactica.md

Cristina BUJAC, coordonator de proiect, cbujac@prodidactica.md

Oxana DRAGUȚA, coordonator de proiect, odraguta@prodidactica.md

Marionela DABIJA, coordonator de proiect, mdabija@prodidactica.md

Daniela PREAȘCA, coordonator de proiect, dpreasca@prodidactica.md

Elena CAIRAC, coordonator de proiect, ecairac@prodidactica.md

Mariana VATAMANU, responsabil comunicare, marivatamanu@yahoo.com

Vitalie SCURTU, asistent de proiect, vscurtu@prodidactica.md

Doina CIOBANU, contabil, asistent de proiect, dciobanu@prodidactica.md

Nina IAȚCO, personal de sprijin

Centrul Educațional PRO DIDACTICA este o organizație nonguvernamentală, nonprofit, fondată la 11 august 1998.

Misiune:

Centrul Educațional PRO DIDACTICA are drept scop promovarea principiilor unei societăți deschise prin sprijinirea persoanelor și a organizațiilor interesate de învățare și dezvoltare continuă, pentru a le facilita afirmarea personală și profesională și o mai bună integrare într-o societate în schimbare. Pentru aceasta, Centrul oferă programe și servicii de informare, instruire și consultanță axate pe formarea abilităților de învățare pe parcursul întregii vieți, pe promovarea valorilor unei societăți a cunoașterii, asigurând participare și șanse egale pentru toți, precum și suport în procesul de integrare europeană prin educație.

Portofoliul curent al Centrului include 22 de programe de formare pentru profesori și manageri din sistemul educațional, autorizate și licențiate de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova. Certificatele oferite de Centru sunt recunoscute oficial în procesul de atestare a cadrelor didactice.

Obiective pe termen lung:

- Asigurarea dezvoltării profesionale continue a personalului Centrului și a formatorilor asociați, pentru a menține și a optimiza calitatea serviciilor prestate;
- Diversificarea ofertei de formare (inclusiv promovarea și dezvoltarea învățământului la distanță), pentru a răspunde mai eficient solicitărilor concrete ale beneficiarilor direcți – profesori și instituții de învățământ;
- Oferirea de materiale didactice și publicații;
- Diversificarea surselor de finanțare;
- Sporirea numărului parteneriatelor la nivel național și internațional;
- Sporirea nivelului de transparență la nivel național și internațional.

II. CELE MAI IMPORTANTE PROIECTE IMPLEMENTATE PÂNĂ ÎN PREZENT

GRANTURI:

- *Bildung*, cu sprijinul Asociației Obștești DVV International Moldova – februarie-decembrie 2021;
- *Instruirea hibrid pe ambele maluri ale Nistrului – o punte spre o educație sănătoasă și fără frontiere*, implementat de Uniunea Europeană, Programul Uniunii Europene *Măsuri de promovare a încrederii* – februarie-decembrie 2021;
- *Promovarea și dezvoltarea educației interculturale (EIC) în formarea inițială a cadrelor didactice (faza a II-a)*, cu sprijinul financiar al Fundației pentru copii Pestalozzi (Elveția) – martie 2021-decembrie 2023;
- *Clubul de dezbateri PAIDEIA altfel pentru cadre didactice – noi provocări în mediul de învățare online*, cu sprijinul financiar al Rețelei Centrelor de Politici Educaționale NEPC, cu sediul la Zagreb, Croația – septembrie 2020-august 2021;
- *Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova/CONSEPT*, componentele *Dezvoltare organizațională și Formare continuă cadre didactice*, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – ianuarie 2019-decembrie 2021;
- *Dezvoltarea zonelor rurale în Republica Moldova – DevRAM, Partea I. Creșterea competitivității sectorului agroalimentar prin integrarea acestuia în lanțurile valorice interne și globale, în special a sectorului culturii de soia*, cu sprijinul financiar al Uniunii Europene – aprilie 2018-martie 2021;
- *Promovarea educației pentru sănătatea tinerilor*, cu sprijinul financiar al Fondului Națiunilor Unite pentru Populație și al Ambasadei Regatului Țărilor de Jos (Olandei) – ianuarie 2018-decembrie 2022;
- *Promovarea și dezvoltarea educației interculturale (EIC) în formarea inițială a cadrelor didactice*, cu sprijinul financiar al Fundației pentru copii Pestalozzi (Elveția) – iunie 2018-decembrie 2020;
- *Lecții europene-2. Componenta Educație contra corupției*, cu sprijinul financiar al Ministerului Afacerilor Externe al Lituaniei – mai 2018-aprilie 2019;
- *Educație pentru pace prin promovarea culturii bunei vecinătăți în clasele primare*, cu sprijinul financiar al Rețelei Internaționale de Edificare a Păcii (GPPAC) – ianuarie-decembrie 2018;
- *Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova/CONSEPT*, componentele *Dezvoltare organizațională și Formare continuă cadre didactice*, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – aprilie 2015-iunie 2018;
- *Parteneriate pentru calitatea și relevanța învățământului profesional tehnic în domeniul TIC din Republica Moldova*, cu sprijinul financiar al Agenției Austriece pentru Dezvoltare/ADA, din fondurile Cooperării Austriece pentru Dezvoltare/Austrian Development Cooperation/ADC și al Guvernului României – decembrie-noiembrie 2018;
- *Platforma Educație și Sport pentru consolidarea încrederii și intensificarea colaborării între comunități de pe ambele maluri ale Nistrului*, cu sprijinul financiar al Programului Uniunii Europene *Susținerea măsurilor de promovare a încrederii (SCBM)* și implementat de PNUD Moldova – decembrie 2016-martie 2018;
- *Educația deschisă în Moldova: aici și acum!* – faza a II-a, cu sprijinul financiar al Fundației Institutului pentru o Societate Deschisă, în cooperare cu Programul de Sprijinire a Educației al Fundațiilor pentru o Societate Deschisă – octombrie 2016-decembrie 2017;
- *Educație pentru pace prin promovarea culturii bunei vecinătăți în clasele primare*, cu sprijinul financiar al Rețelei Internaționale de Edificare a Păcii – GPPAC (Parteneriate Globale pentru Prevenirea Conflictelor Armate) – iulie-decembrie 2017;

- *Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova+/CONSEPT+, componenta Dezvoltare organizațională, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – ianuarie-iunie 2016;*
- *Parteneriate pentru calitatea și relevanța învățământului profesional tehnic în domeniul TIC din Republica Moldova, cu sprijinul financiar al Cooperării Austriece pentru Dezvoltare/Austrian Development Cooperation/ADC și al Guvernului României – aprilie-noiembrie 2016;*
- *Educație pentru antidiscriminare de gen și șanse egale, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – aprilie-noiembrie 2016;*
- *Dezvoltarea resurselor umane în educație: de la idei strategice la acțiuni durabile, cu sprijinul financiar al Fundațiilor pentru o Societate Deschisă, oferit prin intermediul Fundației Soros- Moldova – februarie-iunie 2016;*
- *Contribuții la profesionalizarea practicienilor în educația adulților, cu sprijinul financiar al DVV International Moldova – septembrie-decembrie 2016;*
- *Cultura bunei vecinătăți, cu sprijinul financiar al BST (The Black See Trust for Regional Cooperation), un proiect al Fundației Germane Marshall – aprilie 2016-mai 2017;*
- *Lecții europene, cu sprijinul financiar al Ministerului Afacerilor Externe al Lituaniei – 1 ianuarie-31 decembrie 2016;*
- *Educația deschisă în Moldova: aici și acum!, cu sprijinul financiar al Fundației Institutul pentru o Societate Deschisă, în cooperare cu Programul de sprijinire a Educației al Fundațiilor pentru o Societate Deschisă – 1 ianuarie-15 septembrie 2016;*
- *Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova/CONSEPT, componenta Dezvoltare organizațională, cu sprijinul financiar al Fundației LiechtensteinDevelopment Service – 2012-2014;*
- *Îmbunătățirea calității învățământului vocațional tehnic în domeniul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor/(TIC) din Republica Moldova, cu sprijinul financiar al Cooperării Austriece pentru Dezvoltare/Austrian Development Cooperation/ADC – decembrie 2012-iulie 2015;*
- *Educație interculturală pe ambele maluri ale Nistrului, cu sprijinul financiar al Uniunii Europene, cofinanțat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, Institutul Suedez pentru Pace și Arbitraj – mai 2014-februarie 2015;*
- *Pentru reforme calitative în educație, cu sprijinul Fundațiilor pentru o Societate Deschisă, prin intermediul Fundației Soros-Moldova – iulie 2014-februarie 2015;*
- *Rolul educației în societățile multiculturale: lecții învățate, implementat în cadrul Programului Est Est: Parteneriat fără frontiere al Fundației Soros-Moldova;*
- *Consolidarea ONG-urilor locale prin intermediul parteneriatelor comunitare, cu sprijinul financiar al Ambasadei SUA în Moldova – octombrie 2012-iulie 2013;*
- *Comunități școlare în acțiune: crearea condițiilor pentru persistarea în școală a elevilor din familii social-vulnerabile, cu sprijinul financiar al Fondului de urgență, un program internațional creat de George Soros în vara anului 2009 pentru atenuarea efectelor negative ale crizei economice mondiale în Europa Centrală, de Est și de Sud-Est și în Asia Centrală – 2010-2012;*
- *Optimizarea predării limbii române în UTA Găgăuzia, cu sprijinul financiar al Înaltului Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE și al Biroului Federal pentru Afaceri Externe al Germaniei – august-decembrie 2011;*
- *Leadership educațional (proiect internațional), sprijinit financiar de Institutul pentru o Societate Deschisă din Budapesta – ianuarie 2010-iulie 2011;*

- *Sporirea participării și a calității în educație în țările SEE* (proiect realizat în parteneriat cu CEPS Ljubljana), cu sprijinul financiar al OSI, ESP Budapesta – 2008-2010;
- *CONSEPT/Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Republica Moldova*, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – 2008-2010;
- *Educație pentru integrare europeană. Program de formare pentru profesori și de elaborare de materiale*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2008-2009;
- *Probleme de predare a limbilor în școlile alolingve din Republica Moldova*, cu sprijinul financiar al Biroului Înalțului Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE (Haga) – 2008-2009;
- *Un viitor pentru copiii noștri*, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – 2007-2009;
- *Școala de vară Pacea este în mâinile noastre*, cu sprijinul financiar al UNESCO Moldova – 2008;
- *Pentru o mai bună administrare și responsabilizare în școală* (parteneriat cu Centrul Educația 2000+, România), cu sprijinul financiar al OSI prin intermediul inițiativei RE:FINE – 2007-2008;
- *Parteneriat pentru o educație de calitate. Optimizarea calității educației prin promovarea tehnologiilor interactive și prin instituirea unor parteneriate eficiente*, cu sprijinul financiar al Agenției Naționale pentru Dezvoltare CONTACT/PBF – 2006-2007;
- *Succesul școlar pentru copiii romi* (parteneriat cu Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală din Cluj-Napoca, România), cu sprijinul financiar al OSI prin intermediul inițiativei RE:FINE – 2006-2007;
- *Educație pentru integrare europeană. Elaborare Curriculum*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2006;
- *Educație pentru echitate de gen și șanse egale*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2006;
- *Educație pentru dezvoltarea comunității. Curs opțional pentru gimnaziu și program de training pentru profesori* (parteneriat cu Programul educațional *Pas cu Pas*), cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2005-2007;
- *Promovarea toleranței și înțelegerea diversității. Instrumente de lucru pentru profesorii-filologi*, cu sprijinul financiar al Consiliului Europei, Confidence-Building Measures – 2005-2006;
- *Un viitor pentru copiii noștri. Implicarea comunității în facilitarea procesului de integrare socială a copiilor din familiile dezintegrate*, cu sprijinul financiar al OSI prin intermediul inițiativei RE:FINE – 2005-2006;
- *Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul universitar*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova, OSY New-York și Asociației Internaționale de Lectură – 2004-2005;
- *Limba română pentru alolingvi. Perfecționarea cadrelor didactice*, cu sprijinul Biroului Înalțului Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE (Haga) – 2004;
- *Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul universitar*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova, OSY New-York și Asociației Internaționale de Lectură – 2003-2004;
- *Comunități de învățare*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2003-2005;
- *Toleranță și integrare socială. Informare și formare*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2003-2005;
- *Educație pentru alteritate. Curs opțional de educație pentru toleranță și alteritate prin intermediul literaturii etniilor conlocuitoare (licee, colegii și universități)*, cu sprijinul financiar al Ambasadei Statelor Unite ale Americii – 2003-2005;

- *Educație prin Internet – disciplina școlară Informatica*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2002;
- *Învățare prin cooperare*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2002-2003;
- *Limba română pentru alolingvi. Perfecționarea cadrelor didactice*, cu sprijinul financiar al Biroului Înaltului Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE (Haga) – 2001-2003;
- *Modernizarea învățământului preuniversitar*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2001-2002;
- *Internet PRO EDUCATION*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 1999-2002;
- *Elaborarea Curriculumului național pentru liceu* – în colaborare cu Ministerul Educației al Republicii Moldova, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 1999;
- *Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul preuniversitar*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 1998-2002;
- *Modernizarea învățământului umanistic*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 1998-2000.

SERVICII DE CONSULTANȚĂ:

- Servicii de consultanță în formarea mentorilor locali în domeniul educației timpurii, servicii contractate de Ministerul Educației în cadrul proiectului *Parteneriat Global pentru Educație*, implementat în parteneriat cu Programul educațional *Pas cu Pas* și Centrul de zi *Speranța* – martie-noiembrie 2014;
- Servicii de consultanță în formarea mentorilor în domeniul educației timpurii, servicii contractate de Ministerul Educației în cadrul proiectului *Parteneriat Global pentru Educație* – iunie-august 2013;
- Servicii de consultanță în formarea cadrelor didactice în implementarea curriculumului modernizat de liceu (8106 profesori din 33 de raioane), în parteneriat cu Centrul Educația 2000+ Consulting LTD, România; servicii contractate de Ministerul Educației în cadrul proiectului *Educație de calitate în mediul rural din Moldova* – iulie-august 2010;
- *Educație de calitate în mediul rural din Moldova*, cu sprijinul financiar al Băncii Mondiale – 4 februarie-31 mai 2011;
- Servicii de consultanță în elaborarea ghidului pentru educatori *1001 idei pentru o educație timpurie de calitate*, servicii contractate de Ministerul Educației (EFA/FTI) – 2010;
- Servicii de consultanță în elaborarea curricula pentru formarea inițială și continuă a cadrelor didactice din educația timpurie și a ghidurilor metodologice aferente, servicii contractate de Ministerul Educației (EFA/FTI) – 2009-2010;
- Servicii de consultanță *Echitate și incluziune în educație. Pilotarea instrumentelor pentru planificare și evaluare în domeniul educației*, servicii contractate de Ministerul Educației – 2009;
- *Evaluarea continuă la clasă*, program de formare, în parteneriat cu Centrul Educația 2000+ Consulting LTD, România, servicii contractate de Ministerul Educației și Tineretului via Banca Mondială – 2008-2009;
- *Educație de calitate în mediul rural din Republica Moldova. Ameliorarea predării-învățării în școlile rurale în baza curriculumului modernizat de liceu*, servicii contractate de Ministerul Educației și Tineretului via Banca Mondială – 2007;
- Dezvoltarea profesională a managerilor de grădinițe, în cadrul proiectului Ministerului Educației și Tineretului *Educație pentru Toți – Inițiative de Acțiune Rapidă*, servicii contractate de Ministerul Educației și Tineretului via Banca Mondială – 2007;
- Consultanță și programe de formare pentru autori de manuale, Bishkek, Kârgâzstan, servicii contractate de Fundația pentru Inițiative Educaționale – 2006;
- Consultanță pentru autori de curriculum și de materiale didactice privind predarea limbii georgiene ca limba a doua, Tbilisi, Georgia, servicii contractate de HCNM al OSCE – februarie 2005;
- Consultanță în formare de formatori pentru predarea limbii georgiene ca limba a doua, Bakuriani, Georgia, servicii contractate de HCNM al OSCE – iunie 2005;
- Servicii de formare oferite la solicitarea profesorilor universitari și preuniversitari, a managerilor de grădinițe, școli și instituții de învățământ superior.

III. PROIECTE 2021

1. CONSOLIDAREA SISTEMULUI DE EDUCAȚIE PROFESIONALĂ TEHNICĂ ÎN MOLDOVA/CONCEPT, COMPONENTELE DEZVOLTARE ORGANIZAȚIONALĂ ȘI FORMARE CONTINUĂ CADRE DIDACTICE

Componente:	Dezvoltare organizațională și Formare continuă cadre didactice
Partener de implementare:	Educație pentru Dezvoltare (AED)
Finanțator:	Fundația Internațională Liechtenstein Development Service (LED)
Perioadă de implementare:	Ianuarie 2020-decembrie 2020
Buget anual:	73 200 Euro
Scop:	Dezvoltarea capacităților instituțiilor beneficiare în vederea promovării și implementării unui proces eficient de management al asigurării calității

Obiective:

- A contribui la implementarea unui proces eficient de asigurare a calității prin elaborarea și furnizarea de materiale suport;
- Asigurarea programelor de formare, a consultanței și a expertizei profesionale în procesul implementării unui proces eficient de management al asigurării calității.

Activități și rezultate:

1. Training anual pentru echipa managerială

În perioada 17-19 martie 2021 a fost organizat online seminarul-training *Managementul calității versus calitatea managementului*, care a avut drept finalitate identificarea obstacolelor personale și instituționale în realizarea funcțiilor manageriale de către fiecare cursant și planificarea unor activități concrete pentru îmbunătățirea calității managementului.

Seminarul-training s-a axat pe respectarea principiului valorificării experienței managerilor-cursanți. Demersurile de predare-învățare au fost structurate în baza cadrului ERRE, cu accent pe învățarea prin descoperire. Chiar dacă activitatea s-a desfășurat online, s-au planificat și realizat cu succes activități în grupuri mici, în ateliere de lucru, iar aplicarea eficientă a instrumentelor digitale (Zoom, PowerPoint și Jamboard) a asigurat un grad înalt de interactivitate. Formatorii au reușit să susțină un mediu de comunicare constructiv, bazat pe deschidere. Discuțiile reflexive au fost bine echilibrate cu prezentarea informațiilor teoretice și au stimulat interesul celor prezenți.

The image shows a Zoom meeting grid with 16 participants and a presentation slide. The slide content is as follows:

Managementul calității versus calitatea managementului

FINALITATEA ACTIVITĂȚII DE FORMARE

Cum depășim obstacolele în realizarea funcțiilor manageriale?

Cum depășim obstacolele în realizarea funcțiilor manageriale?

Cum depășim obstacolele în realizarea funcțiilor manageriale?

Cum depășim obstacolele în realizarea funcțiilor manageriale?

Cum depășim obstacolele în realizarea funcțiilor manageriale?

Planul de îmbunătățire a calității în instituție este corect elaborat?

La sfârșitul activității de formare fiecare participant va identifica obstacolele interne și instituționale în realizarea funcțiilor manageriale și va planifica activități concrete pentru îmbunătățirea calității managementului

Exemple de bune practici, cum depășim blocajele

Participanții, directorii și directorii adjuncți din toate cele 15 instituții beneficiare ale proiectului, s-au implicat activ și au reușit:

- să verifice propria înțelegere a conceptelor cu care s-a operat în cadrul activității de învățare: *calitate, managementul calității, calitatea managementului, funcții manageriale* etc.;
- să identifice factorii care influențează calitatea managementului și să constate că factorii principali sunt competențele profesionale și calitățile personale ale managerului;
- să analizeze indicatorii calității realizării funcțiilor manageriale (planificarea, organizarea, coordonarea, monitorizarea și evaluarea) și să prezinte exemple de succese și dificultăți în atingerea acestor indicatori;
- să descrie activitățile prin care un conducător își poate dezvolta competențe specifice indispensabile realizării calitative a funcțiilor manageriale.

Aceste rezultate au creat condiții necesare și suficiente pentru desfășurarea în următoarele 6-8 săptămâni a activităților de autoevaluare, pentru elaborarea planului de îmbunătățire a calității managementului în instituție și inițierea implementării acestuia. Rezultatele activităților individuale au fost prezentate în cadrul sesiunilor de follow-up, organizate în data de 20 mai.

2. Implementarea unui proces eficient de management al asigurării calității. Vizite de consultanță și monitorizare

Necesitatea suportului privind managementul asigurării calității, atât pentru instituțiile ÎPT, cât și pentru ANACEC, a fost confirmată în cadrul mesei rotunde desfășurate în 2020. Tot atunci au fost create 4 grupuri de lucru, care și-au continuat activitatea și în 2021. Astfel, în perioada ianuarie-februarie, grupul nr. 3 a lucrat la corelarea standardelor utilizate în procesul de acreditare cu cadrul normativ actual *Ghid metodologic pentru echipa managerială a instituției privind elaborarea actelor reglatorii interne*. Au fost organizate 4 ateliere, în cadrul cărora a fost elaborată lista actelor reglatorii interne necesare pentru buna funcționare a instituției, care se regăsesc în Ghidul elaborat de ANACEC. De asemenea, au fost analizate criteriile de calitate a documentelor reglatorii. În acest sens, în baza recomandărilor experților din proiect, au fost elaborate și propuse pentru dezbateri cerințele minime de calitate.

Un alt grup de lucru (nr. 2) și-a demarat activitatea în aprilie. Scopul acestui grup a fost de a elabora o instrucțiune privind utilizarea datelor din SIME în procesul de evaluare externă, care ar oferi posibilitatea de a micșora numărul de rapoarte și a exclude dublarea prezentării rapoartelor/datelor pentru diferite structuri. În lunile mai și iunie au avut loc 2 ateliere, la care au participat reprezentanți ai ANACEC, MECC și ai instituțiilor ÎPT. Pentru realizarea sarcinii, pe parcursul lunilor iunie-septembrie, membrii grupului de lucru au obținut acces la SIME în vederea documentării și analizei datelor. În cadrul următoarelor ateliere, în baza datelor analizate, a fost prevăzută elaborarea instrucțiunii. După analiza și studierea componentelor SIME s-a constatat că nu sunt suficiente compartimente/date, ceea ce nu a permis elaborarea unei instrucțiuni funcționale.

Grupul de lucru nr. 4 s-a întrunit în luna noiembrie în cadrul unor ateliere online. Membrii grupului de lucru au discutat problematica rapoartelor și necesitatea de a elabora un suport pentru managerii din ÎPT referitor la calitatea acestora. De asemenea, a fost schițat un set de tematici care ar putea fi incluse într-o asemenea lucrare.

3. Seminarul-training GÂNDIRE CRITICĂ PENTRU FORMAREA COMPETENȚELOR PROFESIONALE

În perioada martie-decembrie, s-a desfășurat programul *Gândire critică pentru formarea competențelor profesionale*. La activitatea de instruire s-au înscris peste 25 de cadre didactice, de două ori mai mult decât numărul planificat, ceea ce a arătat interesul sporit pentru activitățile de dezvoltare profesionale oferite în cadrul proiectului. În acest context, având în vedere economiile făcute la capitolul alimentare și cazare, s-a decis, de comun acord cu partenerii AED, formarea a 2 grupuri.

Menționăm motivația intrinsecă și implicarea responsabilă a cursanților pentru asimilarea, dar și aplicarea de noi tehnici de predare. La desfășurarea cu succes a instruirii a contribuit și experiența avansată a formatorilor de a realiza acest gen de activități, schimbarea platformei de pe Google.meet pe Zoom.us, care a permis organizarea lucrului în perechi sau în echipe. În același timp, experiența cursanților de prezentare, de partajare a ecranului, de utilizare a tablelor interactive Jamboard, Menti, de distribuire a materialelor pe Google Classroom a înlesnit și a catalizat anumite procese de muncă intelectuală. Conform rapoartelor formatorilor, în cadrul acestui training a fost mai multă deschidere, conectare necondiționată a camerelor și mai puține defecțiuni tehnice. S-a remarcat o dinamică pozitivă a grupului și mai puține intervenții pe subiecte ce nu au avut legătură cu tema pusă în discuție.

Autoevaluarea calității funcțiilor manageriale			
Funcția		Ce îmi reușește	Ce nu-mi reușește
PLANIFICAREA	Strategică	+	+
	Anuală	+	+
	Operativă	+	+
ORGANIZAREA	Resurse umane	+	+
	Resurse materiale	+	+
COORDONAREA	Resurse financiare	+	+
	Armonizarea, sincronizarea	+	+
MONITORIZAREA	Management participativ	+	+
	Blocaje, probleme		+
CONTROLUL - EVALUAREA	Lecții învățate	+	+
	Eficiența, eficacitatea		+
	Feedback constructiv	+	+

Sesiunile de follow-up au avut loc online, pe aceeași platformă Zoom.us, sarcina dată pentru acasă fiind scrierea unui articol despre aplicarea unei tehnici DGC cu elevii sau despre o activitate realizată cu profesorii și maiștrii din instituție. Elaborarea unui raport-articol privind aplicarea tehnicilor DGC a facilitat oarecum prezentarea (majoritatea au avut un text scris și o prezentare PPT, care au fost partajate pe ecran, unii au mai expus și fotografii sau alte materiale care pot fi dovadă a aplicării tehnicilor).

4. Seminarul-training PROIECTUL ȘI PORTOFOLIUL ÎN FORMAREA COMPETENȚELOR PROFESIONALE

Programul *Proiectul și portofoliul în învățământul profesional tehnic*, grupul nr. 3, s-a desfășurat în perioada martie-iunie 2021. Grupul a fost constituit din profesori și maiștri din învățământul profesional tehnic, în număr de 16, aceștia urmând să disemineze informația și experiența acumulată în rândul colegilor din instituție. Trainingul s-a desfășurat online, pe platforma Zoom. Din 16 cursanți prezenți inițial, 15 au ajuns la final și au prezentat tema de acasă.

La sesiunea de inițiere s-a constatat că majoritatea cursanților au cunoștințe vagi despre portofoliu ca instrument de învățare și, mai ales, ca instrument de evaluare. Subiectul le-a fost familiar, dar la nivel de „știu, am auzit”, mai puțin de „am făcut”. Conform rapoartelor formatorilor, acest grup, față de celelalte, a arătat o mai bună cunoaștere a structurii și a modalităților de completare a portofoliului profesorului, probabil datorită faptului că portofoliul este obligatoriu pentru toate cadrele didactice.

Obiectivele celor trei module au fost atinse, fapt demonstrat de produsele elaborate și prezentate de către participanți, dar și de prestația acestora spre finalul programului. Nici conținutul, nici metodologia programului nu au deviat de la scopul proiectului. Desfășurarea trainingului în regim online a condus la anumite modificări, s-a renunțat la activitățile de extindere, dar conținuturile au fost păstrate. Cursanții au beneficiat de un suport cu material teoretic și fișe pentru exersare, au lucrat individual, în perechi și în echipe, fiind lăsați să descopere valențele formative ale activității asupra proiectelor.

Nivelul de implicare a acestora a crescut continuu. Sesiunea de follow-up s-a desfășurat online, pe data de 4 iunie. Sarcina propusă ca temă de casă a fost conceperea unui proiect de durată, cu toți parametrii (de la intenție la produs), racordat la conținuturile și competențele curriculare, la criteriile de evaluare, precum și prezentarea produsului în slide-uri.

Coordonator de proiect: Rima BEZEDE

2. COMPETENȚE DIGITALE PENTRU ANGAJARE ÎN ECONOMIA MODERNĂ

Finanțator:	Austrian Development Cooperation (ADC)
Implementator:	C.E. PRO DIDACTICA
Perioada de implementare:	Decembrie 2018-noiembrie 2021
Buget:	690 000 EUR
Scop:	Integrarea tehnologiilor informaționale și comunicaționale (TIC) în învățământul profesional tehnic
Obiective specifice:	Sporirea suportului acordat managerilor, îmbunătățirea competențelor digitale ale cadrelor didactice, dezvoltarea conținutului digital pentru anumite meserii și specialități, dotarea corespunzătoare a instituțiilor, pentru realizarea unui proces educațional de calitate
Grup-țintă:	Cadre didactice și manageriale din 6 instituții de învățământ profesional tehnic, inclusiv Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale (CEITI)
Beneficiari finali:	Circa 3000 de tineri și tinere

Activități de bază și rezultate:

1. Competențele digitale sunt recunoscute și susținute continuu de instituțiile din învățământul profesional tehnic la nivel strategic, ca parte a procesului de instruire și a culturii organizaționale.
2. Cadrele didactice și maistrii din instituțiile de învățământ profesional tehnic posedă competențe digitale mai bune.
3. Conținutul digital pentru meseriile și specialitățile din învățământul profesional tehnic este îmbunătățit, iar resursele educaționale deschise sunt utilizate mai des în predare, învățare și evaluare.
4. Spațiile de studiu sunt dotate cu cele necesare realizării procesului educațional cu utilizarea TIC, precum și a învățării centrate pe elev.

Rezultatul 1: Competențele digitale sunt recunoscute și susținute continuu de instituțiile din învățământul profesional tehnic la nivel strategic, ca parte a procesului de instruire și a culturii organizaționale.

Activitatea 1.1. Dezvoltarea și implementarea a 2 programe de formare pentru managementul instituțiilor din ÎPT

Programul de formare *Managementul schimbării*, destinat managerilor, a avut loc în perioada 20-22 august 2021. Obiectivul principal al formării a fost de a dezvolta capacitatea de a lucra în echipă și de a spori gradul de reziliență în perioadele incerte, caracterizate de schimbări dinamice, precum era digitală și pandemia COVID-19. 15 participanți (60% femei) au fost implicați în activități de grup, jocuri de rol, discuții, debriefing-uri etc., simulând provocări din viața reală și luarea deciziilor cu care s-ar confrunta o instituție.

Activitatea 1.2. Obiectivele strategice sunt incluse și promovate în PDS instituțiilor ÎPT

Proiectul a sprijinit Centrul de Excelență în Transporturi, Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale în elaborarea Planurilor Strategice de Dezvoltare pentru anii 2022-2027. CEHTA și Colegiul Politehnic din Bălți au elaborat planuri de acțiune care vizează în mod specific integrarea TIC în procesul de predare-învățare.

Activitatea 1.3. Oferirea de consultanță și sprijin continuu în procesul de achiziție a echipamentului TI, integrarea TI în planificarea strategică, crearea și mentenanța sistemelor de management TI (SIME)

Pe 26 aprilie 2021, a fost semnat un contract între C.E. PRO DIDACTICA și compania IT "Cristalion-Plus" vizând cele 2 submodule SIME: e-admitere și e-registru. Serviciile au inclus dezvoltarea și testarea e-admiterii, până în august 2021, și a e-registrului, până în octombrie 2021. Compania a solicitat prelungirea termenului de finalizare a testării e-registrului, până pe 31 ianuarie 2021. În timpul procesului de admitere, din iulie-august 2021, modulul de înscriere electronică a fost testat cu 7 instituții ÎPT. În baza admiterii electronice au fost înscriși 3406 elevi.

Toate dosarele candidaților din cele 7 instituții ÎPT au fost înregistrate în sistemul electronic.

Aplicarea s-a desfășurat conform următoarelor 3 scenarii:

- 1) Candidatul și-a creat de acasă un cont și a depus actele.
- 2) Candidatul a mers la instituție, a fost informat despre e-admitere, și-a creat un cont, a depus actele online, fie de pe un telefon mobil, fie de pe un computer propus de instituție.
- 3) Candidatul a mers la instituție, a fost informat despre e-admitere și a fost asistat de un operator pentru a încărca dosarul în sistemul de e-admitere.

Numărul total de dosare încărcate (runda I și II) în sistemul electronic a fost de 3.406, inclusiv:

- dosare depuse de operatori – 3 269;
- dosare depuse de candidați – 137.

Pentru a promova e-admiterea în rândul tinerilor absolvenți prin intermediul rețelelor sociale, cu sprijinul proiectului a fost elaborat un spot publicitar (<https://youtu.be/YGtEU4iRQXE>).

Rezultatul 2: Cadrele didactice și maiștrii din instituțiile de învățământ profesional tehnic posedă competențe digitale mai bune.

Activitatea 2.1. Dezvoltarea și implementarea unui program de formare a formatorilor privind dezvoltarea competenței digitale a profesorilor pentru predarea, învățarea, evaluarea și managementul clasei

A fost elaborat curriculumul programului de formare privind competențele digitale pentru profesorii din ÎPT. Acesta conține 5 unități, 96 de ore de contact direct și 204 – de lucru individual. Scopul principal al programului este de a dezvolta competența digitală a profesorilor din ÎPT. Conținutul a fost conceput în conformitate cu standardele europene pentru competența digitală a profesorilor DigCompEdu, cu necesitățile actuale ale ÎPT legate de instruirea la distanță/hibrid. Curriculumul este, de asemenea, în concordanță cu cerințele programelor de formare continuă a profesorilor și, după pilotare, va fi propus pentru acreditare.

Pe parcursul anului 2021, Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale (CEITI), cu sprijinul proiectului, a întocmit și depus documentele de acreditare/autorizare provizorie a programului de formare în domeniul competențelor digitale la Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare.

Comisia de evaluare externă a realizat o vizită la instituție, pe 19 mai 2021. Certificatul de acreditare a fost eliberat pe 11 octombrie 2021.

Activitatea 2.2. Dezvoltarea și implementarea unui program complex de instruire privind dezvoltarea competenței digitale pentru predarea, învățarea, evaluarea și managementul clasei

În perioada februarie-aprilie 2021, 44 de cadre didactice din instituțiile ÎPT au participat la formarea privind dezvoltarea competențelor digitale. Acestea au fost instruite de formatori pregătiți în cadrul activității 2.1. a proiectului, pe parcursul anului 2020.

Primul training, *Dezvoltarea competențelor digitale ale cadrelor didactice din învățământul profesional*

tehnic, s-a desfășurat online, pe parcursul a 5 săptămâni, în perioada 3 martie-7 aprilie 2021, și a fost facilitat de Elena Nicolaev, Gheorghe Timoftică, Sergiu Coceaș, cadre didactice de la Centrul de Excelență în Construcții, și de Valeria Ciobanu, de la Colegiul Pedagogic *Alexei Mateevici* din Chișinău. Grupul-țintă a fost alcătuit din 23 de profesori și manageri (inclusiv 16 femei) din 11 instituții din ÎPT.

Al doilea grup de beneficiari ai programului *Dezvoltarea competențelor digitale ale profesorilor din ÎPT* s-a desfășurat în perioada 9 martie-30 aprilie 2021, în format online. Trainingul a fost facilitat de profesori de la Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale (CEITI) (Olga Jumbei, Eugenia Covali, Adrian Corasevici și Andrian Golub), formați ca traineri în cadrul proiectului, precum și de Nadejda Gabură și Adrian Nicșan. La activitate au participat 21 de cadre didactice și manageri din 12 instituții de ÎPT, dintre care 17 femei (80%).

Ambele programe au avut ca obiectiv dezvoltarea competențelor digitale, inclusiv: e-comunicarea; selectarea, gestionarea și crearea resurselor educaționale digitale; predarea și învățarea online; evaluarea asistată de TIC. Programele de formare au fost structurate în 5 module: *Competență digitală pentru dezvoltare profesională și etică, Comunicare digitală, Resurse digitale pentru formare, Managementul clasei și Evaluarea asistată de TIC.*

Platforma online utilizată la training a fost Google Classroom, pentru primul grup, și Moodle, pentru al doilea grup, participanții la instruire putând accesa materialele de curs, agenda de instruire, cursurile virtuale etc.

În plus, pe parcursul lunii noiembrie 2021, formatorii CEITI au desfășurat, în regim online, un program de formare privind dezvoltarea competențelor digitale pentru 20 de profesori din ÎPT (dintre care 16 femei). Această activitate nu a fost planificată în cadrul proiectului, fiind inițiativa CEITI, și a fost organizată drept răspuns la cererea din partea profesorilor. Acest lucru demonstrează sustenabilitatea activităților proiectului și relevanța formării competențelor digitale ale profesorilor din ÎPT. Pentru a participa la curs, participanții au plătit o taxă.

Programul a fost realizat în format online, pe parcursul a 5 săptămâni, în perioada 15 noiembrie-17 decembrie 2021 (sesiunea de follow-up a avut loc pe 17 decembrie) și a fost facilitat de Olga Jumbei, Eugenia Covali, Adrian Corasevici și Andrian Golub, profesori de la Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale formați ca traineri în proiect, precum și de Nadejda Gabură, Adrian Nicșan și Irina Șarapanovskaia.

Rezultatul 3: *Conținutul digital pentru meseriile și specialitățile din învățământul profesional tehnic este îmbunătățit, iar resursele educaționale deschise sunt utilizate mai des în predare, învățare și evaluare.*

Activitatea 3.1. *Elaborarea a 3 ghiduri (câte unul pentru fiecare meserie/specialitate) pentru implementarea curricula din perspectiva TIC*

Pentru elaborarea celor 3 ghiduri au fost constituite trei echipe de experți: agricultură (Sergiu Coceaș, Elena Nicolaev), pedagogie (Gheorghe Timoftică, Valeria Garbatovschi, Natalia Gavrilenco) și transport/mentenență (Daniela Munca-Aftenev).

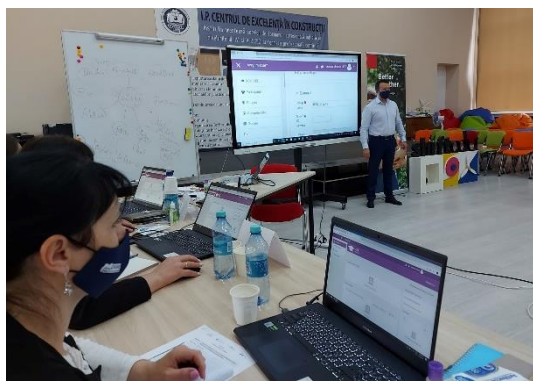
Ghidurile au ca scop îmbunătățirea abilităților digitale ale profesorilor din ÎPT, încurajarea acestora să dezvolte propriul conținut digital, diversificarea conținutului digital pentru diverse meserii și specialități, utilizarea intensivă a resurselor educaționale deschise în procesul de predare-învățare-evaluare. Acestea includ și studii de caz privind integrarea celor mai noi platforme educaționale online în procesul instructiv-educativ în baza curricula la specialitățile selectate.

Activitatea 3.2. Formarea a 60 de cadre didactice privind elaborarea conținutului digital

Pe parcursul anului 2021, 63 de profesori din ÎPT au participat la cursurile de formare privind dezvoltarea conținutului digital.

Primul grup a participat la formarea online în perioada 1-17 aprilie 2021 și a fost alcătuit din 20 de cadre didactice și maiștri din ÎPT, dintre care 14 femei, ceea ce reprezintă 70%. Programul de formare a avut drept obiectiv dezvoltarea capacității de a crea RED pentru utilizare în diverse contexte de predare-învățare-evaluare. Cursul, structurat în 24 de sesiuni, a acoperit subiecte legate de utilizarea TIC în optimizarea abordărilor la clasă, în format cu prezență fizică și online. Accentul s-a pus pe sarcini practice, pe aplicarea imediată a cunoștințelor dobândite. Participanții au creat prezentări digitale interactive, e-exerciții, materiale educaționale audio-video, animații, site-uri educaționale etc. Ei au dezvoltat, de asemenea, RED pentru e-evaluare în învățarea online sincronă și asincronă.

Activitatea a fost facilitată de Andrei Braicov, Tatiana Veverița (Universitatea de Stat din Tiraspol cu sediul la Chișinău), dar și de Sergiu Coceaș, Elena Nicolaev și Gheorghe Timoftică, cadre didactice de la Centrul de Excelență în Construcții formate ca formatori în cadrul proiectului.

În perioada 20 mai-4 iunie 2021, a avut loc cel de-al doilea program de formare *Dezvoltarea competenței de a crea resurse educaționale digitale deschise pentru ÎPT*. Cursul a fost organizat la Centrul de Excelență în Construcții, cu participarea a 20 de cadre didactice și maiștri din 7 instituții (13 femei sau 68%), care au avut ocazia să-și dezvolte competențe de creare a RED și de aplicare a acestora în diverse contexte educaționale. Timp de patru zile (modulele 1-5), cursul a avut loc cu prezență fizică, iar modulul 6 – în format online.

Programul final *Dezvoltarea competenței de creare RED pentru ÎPT*, grupul al III-lea, cu o durată de 56 de ore, s-a desfășurat online, în perioada 15 noiembrie-3 decembrie 2021. Trainingul a constat din mai multe sesiuni practice, în cadrul cărora participanții au dezvoltat RED pentru disciplinele de specialitate. La formare au participat 23 de profesori (20 de femei sau 87%) din 3 instituții-pilot și din alte 13 instituții de ÎPT (4 școli profesionale din Chișinău, Cahul și Bălți; 7 colegii din Chișinău, Ungheni, Râșcani, Bălți, Grinăuți; 2 centre de excelență din Chișinău și Bălți).

Platforma folosită pentru instruire a fost Google Classroom, pe care au fost plasate materialele, sarcinile, chestionarele formatorilor și pe care cursanții și-au încărcat temele. Produsele digitale educaționale dezvoltate au vizat discipline de cultură generală și de specialitate, cursuri sau unități de învățare. Participanții au creat produse bazate pe abordări originale, valorificând eficient instrumentele digitale nou învățate: LearningApps, Liveworksheets, Canva, Quiz, Moodle, App. Ebook Read, imagini, animații, e-exerciții și e-teste, secvențe audio și video, videoclipuri etc. Unele dintre ele au fost testate la clasă și, obținând feedback de la elevi, o parte au fost revizuite, completate și îmbunătățite.

Activitatea 3.3. Elaborarea de conținuturi digitale pentru 3 meserii/specialități

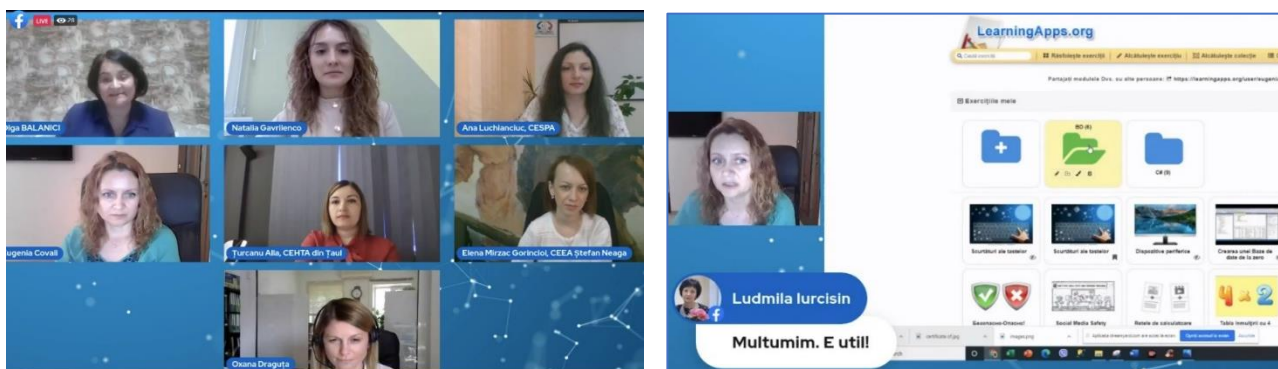
În urma instruirii privind elaborarea de conținut digital, s-a constituit un grup de dezvoltatori pentru 4 domenii: agricultură, energie, transport și pedagogie. Pe 9 iunie 2021, a fost organizat un atelier în vederea distribuirii sarcinilor și prezentării standardelor de calitate pentru produsele educaționale digitale. Principalele criterii de participare la această activitate au fost: un certificat de participare la programele de formare aferente ShiftEdu, profesori din ÎPT de specialitate (pedagogie, agricultură, energie și transport), bune abilități digitale și experiență în dezvoltarea curricula. În urma anunțului, interesul față de activitatea propusă și-au exprimat 16 cadre didactice. Acestea au format 4 grupuri de lucru, pentru fiecare grup fiind desemnat un mentor.

Primele RED (resurse educaționale deschise) au fost gata în iulie 2021. Participanții au elaborat cursuri, module, site-uri web, manuale, proiecte didactice pentru una sau mai multe unități de curs etc., destinate integrării în predarea unei game largi de discipline din domeniile vizate. Produsele au fost evaluate în ceea ce privește relevanța, interactivitatea, calitatea pedagogică, didactică și tehnică. Primele 15 produse RED au fost publicate pe site-ul C.E. PRO DIDACTICA <http://red.prodidactica.md/resurse-red/red-nationale/shift-edu/>

Activitatea 3.4 Implementarea campaniei de promovare RED

Pe 11 iunie 2021, pe grupul de Facebook Comunitatea profesorilor din ÎPT, a fost organizat un eveniment online care a avut ca scop diseminarea bunelor practici și a resurselor educaționale digitale concepute de participanții la programele de formare ShiftEdu privind dezvoltarea competențelor digitale și de creare de RED. La eveniment au participat aproximativ 100 de persoane.

Vorbitorii, reprezentanți ai ÎPT, au prezentat experiența instituției referitoare la dezvoltarea competențelor digitale ale cadrelor didactice; au împărtășit beneficiile unui grup de Facebook pentru a consolida comunitatea de profesori și a eficientiza comunicarea dintre aceștia; au distribuit un model de site educațional pentru predarea sincronă la distanță; au descris în detaliu funcționalitățile instrumentului Kahoot în procesul de evaluare a rezultatelor învățării; au prezentat gama largă de posibilități oferite de platforma Moodle în procesul de evaluare și au făcut o vizită virtuală la Muzeul Luvru, prin intermediul cărții digitale Bookcreator.

Astfel, la 30 noiembrie 2021, în cadrul tuturor formărilor organizate de proiect, au fost create peste șaiseci de resurse educaționale digitale, care pot fi utilizate în activitățile curriculare și extracurriculare la diverse discipline. Cele mai multe dintre ele au fost deja testate și și-au demonstrat valoarea instructiv-educativă, urmând să servească drept modele de utilizare a tehnologiei în realizarea lecțiilor/modulelor, precum și în crearea noilor resurse educaționale.

<http://prodidactica.md/noi-resurse-educationale-digitale-pentru-invatomantul-profesional-tehnic/#more-73058>

Pe data de 30 noiembrie 2021, pe pagina de Facebook a grupului Comunitatea profesorilor din ÎPT, a fost publicată povestea de succes a Valeriei Ciobanu Garbatovschi, profesoară la Colegiul „A. Mateevici”, participantă la programele de formare ale proiectului ShiftEdu, autoare de conținut digital, formatoare, mentor.

Rezultatul 4: Spațiile de studiu sunt dotate cu cele necesare realizării procesului educațional cu utilizarea TIC, precum și a învățării centrate pe elev.

Activitatea 4.1. Crearea spațiilor moderne în instituțiile-pilot

În perioada de raportare, a avut loc procurarea primului lot de echipamente și a mobilierului pentru 6 instituții ÎPT:

- proiectoare – 3 ex.;
- tablete – 40 ex.;
- laptopuri – 18 ex.;
- smart TV – 3 ex.;
- display interactiv – 2 ex.;
- ecran – 1 ex.;
- boxă portabilă – 1 ex.;
- panou interactiv – 1 ex.;
- calculator – 1 ex.;
- Lego Education SPIKE – 10 ex.;
- mese – 219 ex.;
- scaune – 305 ex.;
- bean bag – 14 ex.;
- pufuri – 20 ex.;
- seturi de mobilier – 4 ex.;
- căsuță cu derdeluș – 1 ex.

Pentru Centrul de Excelență în Transporturi a fost achiziționată o licență anuală pentru "Electude" – un sistem de management e-learning în domeniul transportului auto. Pentru Colegiul "I. Hasdeu", Cahul, au fost procurate 10 truse de roboți educaționali LEGO Education SPIKE, pentru a fi utilizate în formarea inițială a cadrelor didactice din ciclul primar.

Evenimentele de lansare a sălilor de învățare au fost organizate la nivel local. Din cauza restricțiilor pandemiei de COVID-19, inaugurarea acestor spații la nivel național a fost amânată pentru ianuarie 2022.

Evenimentele au fost reflectate în presa locală:

https://observatorul.md/important/2021/11/26/98300_proiectul-shift-edu-un-nou-spatiu-de-invatare-pentru-elevii-centrului-de-excelenta-in-horticultura-si-tehnologii-agricole-din-taul

<https://stiri.md/article/social/clasa-digitala-amenajata-pentru-elevii-din-taul-raionul-donduseni>

<https://www.youtube.com/watch?v=KfVn8n1OokU>

<https://nordnews.md/video-elevii-unui-colegiu-din-balti-vor-invata-intr-o-sala-multifunctionala-ne-simtim-ca-acasa/?fbclid=IwAR2sjV08S20tpE3gsEghdRfBmNdTBrZ47pQsmckIAcZ0DfhXdKBFdo9MMKM>

<https://agrotv.md/tinerii-invata-cum-sa-faca-agricultura-inteligenta/>

<https://ziudeazi.md/proiectul-shift-edu-un-nou-spatiu-de-invatare-pentru-elevii-colegiului-iulia-hasdeu-din-cahul-video/>

Despre spațiile moderne de învățare a fost realizat un film video:

- varianta completă: <https://www.youtube.com/watch?v=h5cbMphokMU>
- varianta prescurtă: <https://www.youtube.com/watch?v=Qf52ELVq52A>

Activitatea 4.3. Organizarea de evenimente de networking pentru profesori

A fost întocmit un plan de acțiuni pentru organizarea și consolidarea unei comunități de schimb de experiență cu participarea a 2 profesori din ÎPT din instituțiile beneficiare.

Comunitatea a fost înființată în baza grupului Facebook Comunitatea profesorilor din ÎPT. Platforma este utilizată pentru învățare, schimb de experiență și bune practici, schimb de resurse didactice, discuții axate pe probleme de actualitate și subiecte de interes comun legate de dezvoltarea competențelor digitale și integrarea TIC în procesul educațional, din perspectiva asigurarea calității. Aceasta oferă oportunități pentru nevoile de dezvoltare profesională și personală ale cadrelor didactice și facilitează accesul la diverse resurse educaționale. În colaborare cu instituțiile ÎPT, sunt organizate activități, precum webinare, ateliere de lucru, sesiuni de informare.

Din aprilie 2020, comunitatea Facebook a profesorilor din ÎPT a crescut la peste 1300 de membri. Pentru a menține interacțiunea și sustenabilitatea grupului, pe pagina sa de Facebook, în perioada de raportare au fost organizate mai multe evenimente live:

- Pe 4 iunie 2021, a avut loc atelierul „Credibilitatea informațiilor în mediul online”, facilitat de Gheorghe Timoftică (25 de participanți).
- Pe 25 iunie 2021, a avut loc trainingul „Bunăstarea profesorului – o garanție a eficienței profesionale”, facilitat de Tatiana Turchină (50 de participanți).
La începutul anului academic, un subiect actual pentru profesori a fost planificarea pe termen lung. Prin urmare, pe 17.09.2021, a fost organizat webinarul „Sesiune de informare. Planificarea pe termen lung”. Webinarul a fost facilitat de dr. Olga Cosovan și dr. Tatiana Cartaleanu (70 de participanți).
- Un alt eveniment public, „Discursul public în mediul online”, a fost organizat pe data de 27 octombrie 2021, cu expertul în domeniu Ilie Dercaci (25 de participanți).
- Webinarul „Cerințe, recomandări pentru redactarea materialelor didactice” a avut loc pe 12 noiembrie 2021, fiind facilitat de dr. hab., prof. univ. Viorica Goraș-Postică (50 de participanți).
- Pe 16 decembrie 2021, Andrei Moisei, consultant principal al Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală, a susținut un webinar pe tema „Proprietatea intelectuală și fenomenul plagiatului” (50 de participanți).

Coordonator de proiect: Oxana DRAGUȚA

**3. DEZVOLTAREA ZONELOR RURALE ÎN REPUBLICA MOLDOVA – DevRAM,
Partea I. CREȘTEREA COMPETITIVITĂȚII SECTORULUI AGROALIMENTAR PRIN INTEGRAREA ACESTUIA ÎN
LANȘURILE VALORICE INTERNE ȘI GLOBALE, ÎN SPECIAL A SECTORULUI CULTURII DE SOIA**

Finanțator:	Uniunea Europeană
Implementatori:	C.E. PRO DIDACTICA, în parteneriat cu Asociația Internațională Donau Soja (Austria)
Perioada de implementare:	Aprilie 2018-august 2021
Buget:	936 712.43 EUR
Scop:	Creșterea competitivității sectorului agroalimentar prin integrarea acestuia în lanșurile valorice interne și globale, în special a sectorului culturii de soia
Obiective specifice:	Construirea de lanșuri valorice agroalimentare competitive, moderne și durabile în Republica Moldova
Grup-țintă:	Instituții ÎPT (școli, colegii, centre de excelență, elevi etc.), instituții de cercetare și dezvoltare, agricultori și consumatori

Obiectivele ariei de intervenție a C.E. PRO DIDACTICA:

- Oferirea de către instituțiile de învățământ profesional tehnic a unor programe de instruire în domeniul agroalimentar atractive și moderne;
- Formarea la profesorii din instituțiile ÎPT a competențelor necesare, în vederea sporirii atractivității educației agricole;
- Elaborarea și aprobarea standardelor ocupaționale și a standardelor de calificare, în vederea îmbunătățirii programelor de studii pentru sectorul agroalimentar;
- Programe de formare continuă a adulților să fie dezvoltate și implementate în cadrul ÎPTA;
- Participarea a cel puțin 50 de agricultori, profesori și elevi din instituțiile-pilot la evenimentele proiectului (vizite de studiu, programe de formare, expoziții etc.), jumătate dintre ei aplicând cunoștințele și experiența dobândită la locul de muncă sau în procesul instructiv-educativ;
- Dezvoltarea a cel puțin 15 planuri de afaceri în domeniul agroalimentar de către tineri antreprenori și elevi, o treime dintre ele fiind susținute financiar.

Activități și rezultate:

1. Consolidarea capacităților instituțiilor

Beneficiare ale proiectului de îmbunătățire a învățământului profesional tehnic agricol au fost 8 instituții din subordinea MARDE și 4 instituții din subordinea MECC. Capacitățile instituțiilor au fost consolidate atât prin dezvoltarea competențelor profesionale ale cadrelor didactice, managerilor și metodiștilor, cât și prin dotarea laboratoarelor, atelierelor de lucru, sălilor de clasă și parcurilor de mașini agricole.

Cursurile în domeniile *Permacultură, Floricultură, Bucătărie vegană și vegetariană, Agricultură ecologică, Designul paginilor web, Softuri de contabilitate*, incluzând peste 20 subiecte și peste 600 de participări, au completat programul de training al proiectului.

Actualizarea conținuturilor educaționale pentru domeniile de formare profesională *Medicină veterinară, Prelucrarea alimentelor, Mecanica și prelucrarea metalelor, Industria alimentară*, bazate pe conținuturi noi de standarde de calificare, va asigura sectorul cu specialiști mai bine pregătiți. Curriculumul privind siguranța alimentelor, elaborat pentru două instituții, va spori calitatea pregătirii a viitorilor cultivatori și procesatori de produse agricole. Introducerea la nivel național a 2 curricula în domeniul *Agriculturii ecologice* și

Standardelor de calitate vor contribui la îmbunătățirea competențelor profesionale ale absolvenții ÎPTA.

Instituțiile vor livra specialiști care se îngrijesc de mediu și de oameni în egală măsură.

ÎPTA a fost conectat la mai multe etape ale lanțului valoric al soiei, prin lansarea de câmpuri demonstrative, prin aplicarea tehnologiilor agricole moderne, prin însămânțare și fertilizare cu produse de ultimă generație, transformând procesul de studii în unul atractiv și motivațional pentru elevii de la specialitatea *Agronomie*.

Procesul de predare în instituții a fost dinamizat odată cu dotările cu echipamente IT, mașini, utilaje, aparate, instrumente, mobilier, softuri și materiale moderne.

Dezvoltarea de curricula, ghiduri, suporturi pentru profesori și elevi, manuale, metodologii și materiale didactice vor susține demersurile la clasă ale profesorilor și vor optimiza formarea competențelor profesionale ale elevilor de la specialitățile agricole.

2. Vizite de studiu la întreprinderi

În cadrul proiectului au fost organizate vizite de studiu ale elevilor instituțiilor de învățământ profesional tehnic agricol la întreprinderi de profil. Vizitele de studiu au făcut parte din acțiunile de orientare în carieră și și-au propus să contribuie la fortificarea cooperării dintre sistemul educațional și mediul de afaceri, la atragerea tinerilor pentru a practica o specialitate din domeniul de interes al întreprinderilor, la sporirea șanselor de angajare sau de recrutare a viitorilor specialiști în câmpul muncii.

În anul 2021, peste 300 de elevi din 9 instituții au vizitat 13 întreprinderi naționale (*Diaztech SRL, Moldagrotehnica SA, Grădina Botanică, Serviciul Meteorologic de Stat, Terra Vitis SRL, Esculap-Vet SRL, Dimilita-Rex SRL, Deco flowers SRL, Orhei-Vit SRL, Prograin, Centrul Fitosanitar*), pentru a fi familiarizați cu tipul și componentele procesului de producție, produsele furnizate pe piața internă și externă, tehnologiile aplicate, cerințele față de pregătirea și prestația angajaților, calitățile unui antreprenor.

3. Stagii de practică

Coordonatorii de practică din 10 instituții de învățământ profesional tehnic cu profil agricol și mentorii din 10 întreprinderi economice, instruiți privind tehnici și metode de mentorat în programul de formare al proiectului, desfășurat în vara anului 2020, și-au exercitat rolul de ghidare și instruire practică pentru 100 de elevi.

Astfel, grupa 42-L a Centrului de Excelență în Horticultură și Tehnologii Agricole din Țaul a efectuat stagiul de practică la Gospodăria Țărănească *Maria Darie*. 16 elevi de la specialitatea *Legumicultură și pomicultură* au fost îndrumați de mentorii Svetlana Țicu (CEHTA) și Tudor Darie (agent economic). Scenariul primelor lecții propuse elevilor a fost axat pe exersarea deprinderii de replicare a tomatelor și de semănare a castraveților în ghiveci.

S.A. *Lactis* din Râșcani a pus la dispoziție locuri pentru practica tehnologică a elevilor Colegiului Agroindustrial din localitate (grupa MAIA-41, specialitatea 71520 *Mașini și aparate în industria alimentară*). Aceasta a fost

desfășurată în cadrul cursului *Instruirea și certificarea maiștrilor instructori*, de către Vasile Guțu, profesor de discipline tehnice și tehnologice, și Vasile Gutium, mecanic-șef.

4. Standarde ocupaționale și de calificare

Cu scopul ajustării curricula naționale la cererea de competențe a sectorului economic, au fost elaborate 7 standarde ocupaționale noi pentru sectorul agroalimentar și 1 standard pentru formarea experților în domeniu, în baza Metodologiei de elaborare a standardelor ocupaționale, concepută în cadrul proiectului, aprobată ulterior prin Hotărârea Guvernului nr. 678/2020. Documentul constituie temeiul normativ de elaborare a standardelor ocupaționale pentru ocupațiile ce corespund nivelurilor de calificare 3, 4 și 5. Cele 8 standarde ocupaționale sunt: *Tehnician în industria alimentară, Tehnician asigurarea calității, Operator la linie în industria alimentară, nivel 3 CNCRM; Felcer veterinar, Tehnician mecanic, Mașinist reglor, Tehnician în panificație și patiserie, Expert în standarde ocupaționale.*

În procesul de elaborare/validare a profilurilor și a standardelor ocupaționale au fost implicați reprezentanți ai autorităților publice (Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului), ai comitetelor sectoriale pentru formare profesională și ai mediului de afaceri etc. În Clasificatorul Ocupațiilor din Republica Moldova (CORM) a fost introdusă o nouă ocupație – *Tehnician în panificație și patiserie.*

De asemenea, au fost elaborate și validate 8 standarde de calificare: *Controlor produse alimentare, Tehnician în industria alimentară, Tehnician asigurarea calității, Operator la linie în industria alimentară, Felcer veterinar, Tehnician mecanic, Tehnician în panificație și patiserie, Expert în standarde ocupaționale.*

5. Alinierea la lanțurile valorice

Având în vedere accentul proiectului pe cultura de soia, s-a impus alinierea programelor educaționale la necesarul de competențe solicitate de producătorii de soia din țară pentru a deveni competitivi atât privind cultivarea, cât procesarea acesteia. Agenții economici interesați de domeniul pregătirii de specialiști pentru sectorul producerii și procesării soiei au fost implicați în elaborarea "Raportului cu privire la rezultatele identificării direcțiilor de îmbunătățire a programelor de învățământ profesional tehnic post secundar 81110 *Agronomie* și 72150 *Tehnologia produselor de origine vegetală* prin racordarea competențelor la necesitățile sectorului de producere și procesare a soiei în Republica Moldova".

2 instituții educaționale au lansat câmpuri demonstrative de cultivare a soiei, fiind ghidați de către experții Donau Soia Moldova, partenerii proiectului. Pentru a asigura un proces de studii complex, CEHTA și CAI Ungheni și-au dotat parcurile de mașini cu semănători, împrăștiatori de îngrășăminte, stropitori. Ulterior, procurările de semințe, îngrășăminte, inoculați și fertilizanți au asigurat aplicarea tehnologiilor moderne agricole drept demonstrație practică pentru elevi.

6. Programe de formare pentru cadre didactice și manageriale

În perioada 20-22 aprilie 2021, a avut loc trainingul orientat spre planificarea, implementarea și dezvoltarea serviciilor de pregătire continuă din învățământul profesional tehnic din domeniul agroalimentar. Acesta s-a adresat responsabililor de programe de formare continuă: directori, directori adjuncți, profesori și metodiști, în total – 38 de persoane.

Un alt subiect nou pentru practicienii și profesorii din domeniu este *permacultura*. Un training cu acest generic s-a desfășurat în perioada 27-29 mai 2021, la Eco Village (s. Râșcova, r. Criuleni), având drept beneficiari 19 persoane, reprezentând Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, instituțiile educaționale (CEHTA, CEVVC, CAI Ungheni, CTA Svetlâi), Universitatea Agrară de Stat din Moldova, mediul de afaceri (SRL *Natura Parc*, *Total Gaz Impex*, *EcoVillage*, *Profarm Invest SRL*, *Sunrise SRL*, *Smarttronic*

Environment SRL). Programul a fost susținut de Gabriel Diaconu, manager al fermei Ecolult (jud. Prahova, România).

Pentru asigurarea sustenabilității paginilor web elaborate pentru 11 instituții din ÎPTA, a fost desfășurat cursul *Îmbunătățirea utilizării site-urilor prin platforma Google*, în iunie 2021. Responsabilii de site-urile instituțiilor educaționale (11 la număr) au fost instruiți pe subiecte de logare, mentenanță, monitorizarea indicatorilor principali, achiziția de trafic și evaluarea indicatorilor de performanță.

7. Capacitare tehnică

Inovarea și tehnologizarea procesului educațional și agricol a fost un element esențial pentru modernizarea conținuturilor curriculare și a metodelor de predare. Capacitarea tehnică a constituit o componentă separată în cadrul proiectului, iar pentru realizarea cu succes a planului de acțiuni au fost studiate atent necesitățile și prioritățile școlilor. Prin elaborarea proiectelor de grant, fiecare instituție a analizat propriile strategii și a selectat specialitatea sau domeniul pentru intervenție. Astfel, cu echipament, instrumentar și mașini au fost dotate laboratoarele specialităților *Mașini și aparate în industria alimentară, Viticultură și vinificație, Floricultură, Tehnologia alimentației publice, Electrificarea întreprinderii agricole, Agronomie, Mecanica agricolă* etc. Proiectele de grant au avut menirea să asigure un mediu de învățare autentic, apropiat de cel real și relevant intereselor elevilor și viitorilor angajatori.

Grație suportului adițional oferit de proiectul Uniunii Europene, în 2021, 12 instituții de învățământ profesional tehnic agricol au beneficiat de câte un set de echipament, constând din 2 laptopuri, 2 televizoare și 2 display-uri interactive, care vin în completarea dotărilor efectuate anterior și au scopul de a contribui la modernizarea procesului de predare-învățare-evaluare din școlile de profil.

În unele instituții au fost organizate vizite de monitorizare, pentru a vedea cum sunt utilizate bunurile achiziționate de către elevi. O astfel de vizită de monitorizare a avut loc la CESPĂ din Bălți, al cărui *Laborator al specialistului modern* a fost dotat cu echipament performant. Setul procurat cu suportul proiectului a inclus: un cuptor electric cu convecție și aburi, filtru de apă, dospitor, mixer planetar și cântar electronic. Noile facilități de instruire le vor permite celor 150 de elevi de la specialitatea *Tehnologia alimentației publice* și 60 de elevi de la specialitatea *Cofetar* să dobândească deprinderi practice solicitate pe piața muncii, ceea ce le va facilita integrarea profesională ulterioară. Alte vizite au avut loc la CEHTA, CAI Râșcani, CEVVC, SP Bubuieci, CTA din Svetlâi și CAI Ungheni.

8. Programe de formare continuă

În cadrul proiectului a fost elaborată, lansată și instituționalizată platforma de formare continuă a adulților. Instituțiile ÎPTA au fost ghidate și asistate să pregătească formatori pentru adulți, să elaboreze 10 curricula pentru cursurile de formare, să alcătuiască planuri de acțiuni și planuri de comunicare în acest sens. 2 săli de formare continuă (CEHTA și CEVVC), dar și alte săli de clasă sau laboratoare din instituțiile ÎPTA au fost

echipate și mobilate pentru a-și deschide larg ușile agricultorilor care vor să învețe pe tot parcursul vieții.

Au fost lansate 5 cursuri: *Bucătărie vegană și vegetariană*, *Creșterea legumelor și fructelor*, *Managementul calității în educație*, *Agricultura prietenoasă mediului*, *Soft 1 C Contabilitate*, pentru aproximativ 120 de adulți. Programele de formare continuă au fost pregătite din punct de vedere financiar, legal, administrativ, al marketingului și comunicațional, ceea ce a permis instituționalizarea lor în 7 școli cu profil agroalimentar.

Centrului de Excelență în Horticultură și Tehnologii Agricole din Țaul, Dondușeni, i-a fost amenajată și dotată o sală de instruire pentru Secția de Formare Continuă, ce permite implementarea unor abordări educaționale inovatoare extinse, oferind oportunități de formare și programe de recalificare pentru toți doritorii. O sală similară, *Somelier*, a fost mobilată și echipată la CEVVC din Stăuceni.

9. Tururi virtuale

Cu scopul ghidării elevilor din gimnazii și licee spre o carieră în domeniul agroalimentar, au fost realizate tururi virtuale pentru mai multe instituții din învățământul profesional tehnic agricol (Centrul de Excelență în Horticultură și Tehnologii Agricole din Țaul, Centrul de Excelență în Servicii și Prelucrarea Alimentelor din Bălți, Colegiul Tehnic Agricol din Svetlâi, Colegiul Agroindustrial din Ungheni, Colegiul Agroindustrial din Râșcani, Școala Profesională din Bubuieci, Colegiul de Viticultură și Vinificație din Chișinău, Colegiul Tehnic Agricol din Soroca). Aceste "cărți de vizită" sunt mai mult decât binevenite pentru optimizarea costurilor de deplasare sau când accesul în școli este restricționat.

10. Activitatea de mentorat

Atuul învățământului profesional tehnic este partea sa practică și dominantă în colaborarea cu întreprinderile economice. În urma studierii problematicei cooperării mediului de afaceri cu școlile, în special prin prisma experienței învățământului dual, echipa proiectului a contribuit la formarea de competențe de mentorat, mizând pe o mai bună înțelegere pentru reprezentanții întreprinderilor a importanței practicii în formarea specialiștilor agricoli, punând accentul pe activitatea de echipă, astfel consolidând parteneriatul între cele două entități. 10 mentori din 10 întreprinderi împreună cu 10 coordonatori de practică au fost instruiți privind abilitățile de mentorat, în baza Programului de mentorat destinat învățământului dual. Certificatele de absolvire a cursului fac întreprinderile și instituțiile IPT eligibile pentru învățământul dual.

În anul 2021, 100 de elevi, de la diferite specialități și din diferiți ani de studii, au beneficiat de procese de mentorat îmbunătățite, grație unor contracte de cooperare semnate în baza curricula și a planurilor de învățământ agreeate reciproc.

Întreprinderile GȚ *Tudor Darie* în domeniul agriculturii ecologice, Centrul veterinar *Lumea animalelor*, SRL *LACTIS* din industria alimentară, Combinatul de Pâine din Bălți pentru domeniul brutărie și cofetărie, Ferma de vaci cu investiții olandeze *Millstream* SRL, *Dimilita-Rex* SRL, Centrul tehnic *Ceadâr Lunga* și GȚ *Roada*

Dumbravei în domeniul mecanicii agricole, SRL *Consult* în domeniul tehnologiei produselor au organizat stagii de practică autentice, oferindu-le elevilor accesul la linii de producere, săli de procesare, depozite, mașini și aparate.

11. Îmbunătățirea imaginii ÎPT

Pe parcursul anului 2021, activitățile desfășurate și realizările înregistrate în cadrul proiectului DevRAM, Partea I au fost aduse la cunoștința publicului larg prin intermediul a peste 66 de știri plasate pe site-ul și pe contul FB al C.E. PRO DIDACTICA (www.prodidactica.md), dar în alte surse media.

Manager de proiect: Daniela PREAȘCA
Coordonator de proiect: Lilia NAHABA

4. **PROMOVAREA ȘI DEZVOLTAREA EDUCAȚIEI INTERCULTURALE ÎN FORMAREA INIȚIALĂ A CADRELOR DIDACTICE**

Finanțator: Fundația pentru copii *Pestalozzi* (Elveția)

Perioadă de implementare: 1 martie 2021- 31 decembrie 2023

Scop: Îmbunătățirea cunoștințelor și abilităților profesionale de EIC ale viitoarelor cadre didactice, în vederea sprijinirii dezvoltării competențelor interculturale la copii și tineri

Obiective:

- Integrarea și promovarea dimensiunii EIC în documentele de politică strategică a 7 universități cu profil pedagogic;
- Integrarea dimensiunii EIC în curricula pedagogice de la programele de licență și master;
- Cooperarea dintre 7 universități cu profil pedagogic și instituțiile de învățământ preuniversitar pentru dezvoltarea competențelor interculturale la copii și tineri.

Beneficiari: 30 de manageri și peste 50 de cadre didactice universitare (profesori și metodiști), 700 de viitori profesori din 7 universități vor fi instruiți în metodologia de predare EIC și vor aplica EIC în cadrul stagiului de practică pedagogică (4 universități – programe de licență și 3 universități – programe de master), 850 de studenți din anii de studii I și II își vor îmbunătăți competențele interculturale în cadrul orelor de curs din 7 universități pedagogice, inclusiv de la 3 facultăți de științe ale educației, filologie și istorie/educație civică, și circa 8000 de elevi, care vor beneficia de această inițiativă

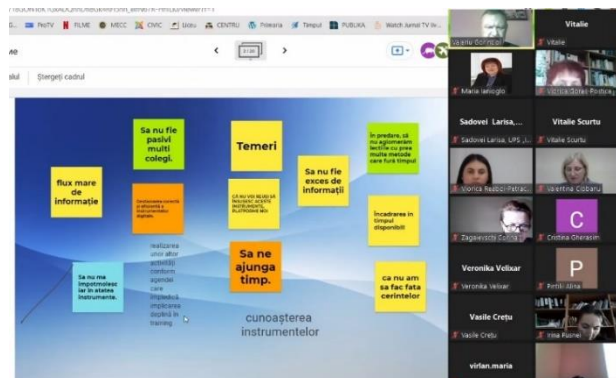
Activități și rezultate:

1. 4 centre de resurse în EIC noi au fost dotate cu materiale didactice în domeniul EIC, echipament tehnic, cărți, jocuri etc., care vor servi drept suport pentru asigurarea procesului de oferire a unei educații interculturale de calitate pentru profesorii universitari, metodiști și viitorii profesori.
2. În urma participării la sesiunile de coaching privind metodologiile de predare EIC în timpul stagiilor de practică pedagogice, 254 de viitori profesori, studenți din anii de studii III-IV din 3 universități, și-au desfășurat stagiile de practică față în față și online în grădinițe și școli. Din acești viitori profesori, 227 (89,37%) au aplicat metodologia de predare EIC la nivel mediu și înalt, prin integrarea elementelor EIC în planurile lor de lecții, iar ceilalți 27 (10,63%) și-au îmbunătățit competențele EIC de la un nivel foarte scăzut la nivel mediu. În perioada de raportare, la activitățile EIC, față în față și online, au participat 6425 de copii/tineri (5130 de preșcolari/școlari și 1295 de studenți din anii de studii I și II).
3. Ca urmare a aplicării metodelor, tehnicilor, materialelor didactice interactive și eficiente de predare a EIC de la centrele de resurse EIC în cadrul stagiilor de practică pedagogice EIC, 5130 de preșcolari/școlari din 153 de instituții de învățământ urbane și rurale au beneficiat de predarea EIC viitorilor profesori în cadrul stagiilor de practică desfășurate atât față în față, cât și online, dintre care 3879 și-au îmbunătățit competențele interculturale.
4. De asemenea, în cadrul cursurilor universitare de EIC, din 1295 de studenți instruiți din anii de studii I și II, 1178 și-au îmbunătățit competențele interculturale. În cadrul acestor activități EIC s-au promovat atitudinea pozitivă și aspectele de bunăstare, s-au dezvoltat abilitățile de soluționare a conflictelor în mod constructiv, s-au extins cunoștințele despre diferite culturi și tradiții.

5. Conform constatărilor evaluării necesităților privind documentele strategice din 7 universități în integrarea EIC și urmare participării la programul de formare online privind planificarea strategică universitară din perspectiva EIC, 43 de manageri universitari din instituțiile partenere și-au îmbunătățit cunoștințele și abilitățile privind elaborarea documentelor strategice din perspectiva EIC. În consecință au fost elaborate/îmbunătățite și aprobate de Senatele universitare și vor fi aplicate, începând cu anul 2022, 7 seturi de documente strategice universitare (1 set per universitate).

6. 35 de profesori universitari și metodiști (33 de femei și 2 bărbați) din 4 universități partenere noi au fost abilitați să-și îmbunătățească competențele digitale în utilizarea platformelor educaționale pentru desfășurarea orelor universitare și a activităților de mentorat în învățământul la distanță cu studenții. Drept rezultat al acestor activități, instrumentele digitale au fost utilizate mai eficient pe parcursul orelor de curs online și hibride, sprijinind, astfel, cadrele didactice să fie mai bine pregătite pentru desfășurarea calitativă a stagiilor de practică în instituțiile de învățământ, prin integrarea metodelor interactive în lecțiile lor.

7. În 2021, CEPD a continuat să asigure vizibilitatea proiectului și să promoveze perspectivele de EIC în rândul comunității educaționale naționale, prin actualizarea platformei online EIC <http://eic.prodidactica.md>. Platforma oferă actualizări privind progresul proiectului, publicații ale proiectului, articole metodologice despre EIC etc. Totodată, dimensiunea EIC a fost promovată atât prin intermediul a 5 articole în revista *Didactica Pro...*, cât și prin 19 postări pe paginile de Facebook și site-urile CEPD și ale universităților partenere. Aceste materiale/publicații contribuie la informarea comunității educaționale cu privire la importanța EIC în procesul educațional și la facilitarea parteneriatului între instituțiile de învățământ de la toate nivelurile.
8. În baza scrisorii de realocare, din data de 29.11.2021: a) 7 centre de resurse EIC au fost dotate suplimentar cu materiale metodologice și didactice; b) au fost elaborate și tipărite 6 pliante/postere educaționale privind incluziunea de gen și protecția copilului; c) au fost elaborate, de către 64 de profesori și metodiști universitari, 7 seturi de instrumente pentru programele de stagii pedagogice online de licență și masterat pentru viitorii profesori, pentru a-i sprijini să desfășoare stagiile pedagogice online, în format hibrid și față în față.

Coordonator de proiect: Cristina BUJAC

5. BILDUNG

Finanțator: Asociația obștească DVV International Moldova

Perioadă de implementare: Februarie-decembrie 2021

Buget 6100 EUR

Parteneri: DVV International și alte organizații europene de educație a adulților, membre ale Asociației Europene de Educație a Adulților (EAEA) – <https://eaea.org/>

Scop: Organizarea și realizarea cercetării *Bildung în învățarea adulților pentru promovarea sustenabilității* (<https://europeanbildung.net/erasmus-bildung-project/>)

Obiective:

- Structurarea schemei de cercetare;
- Pregătirea documentului de context;
- Colectarea de bune practici;
- Structurarea produsului intelectual și formularea de recomandări;
- Participarea la webinare și la alte evenimente de diseminare.

Activități și rezultate:

1. Traducerea conceptului *bildung* în limbile română și rusă și publicarea pe pagina proiectului <https://www.dropbox.com/home/BILDUNG%20KA2%20Erasmus%2B>, a C.E. PRO DIDACTICA <https://drive.google.com/drive/folders/1YBBFjIY5xhiL-Og2vmdX7RaosqHggwWz>, dar și în revista *Didactica Pro...* ;
2. Promovarea conceptului *bildung* pe pagina C.E. PRO DIDACTICA (www.prodidactica.md), cu publicarea materialelor traduse în calitate de resurse educaționale deschise;
3. Identificarea bunelor practici în domeniile *Bildung* și *Educație pentru dezvoltare durabilă* prin mesaje electronice și discuții telefonice cu Nicolae Moscalu, președinte AO *Moștenitorii*, Bălți (<https://a2s.vox.md/parteneri/ao-mostenitorii/>), și a experiențelor Ecovillage (<https://www.ecovisio.org/what-we-do/project/ecovillage-moldova>);
4. Organizarea unui eveniment de promovare a conceptului *bildung*, la 29 aprilie 2021 (22 participanți lideri ai AO din domeniul EA, profesori școlari și universitari, reprezentanți ai MECC și ai APL) (<http://prodidactica.md/eveniment-de-promovare-a-conceptului-bildung-in-contextul-educatiei-adultilor-pentru-dezvoltare-durabila/>);
5. Prezentarea unei comunicări la Conferința științifică națională cu participare internațională de la Universitatea de Stat din Moldova *Integrare prin cercetare și inovare*, USM - 75 de ani, 10-11 noiembrie 2021, cu titlul *Bildung – dimensiuni conceptual-inovative și bune practici de educație durabilă* (10 noiembrie) – Secțiunea "Științele educației";
6. Vizite de documentare pentru verificarea bunelor practici de educație durabilă și *bildung* la Râjcovă, Criuleni (26 octombrie 2021) și la Duruitoarea Veche, Râșcani (4 noiembrie 2021) (<https://prodidactica.md/vizita-de-studiu-la-rajcovă-in-contextul-educatiei-adultilor-pentru-dezvoltare-durabila/>; <https://prodidactica.md/initiative-valorose-de-implicare-a-adultilor-in-dezvoltarea-comunitatii/>);

7. Propunerea bunelor practici de bildung în domeniul educației digitale a adulților, de către V. Gorincioi, O. Draguta și M. Hadârcă;
8. Participarea la întrunirea din 25-26 noiembrie 2021 din Girona, Spania, *Bildung – proiect transnațional* (<https://prodidactica.md/promotorii-bildung-intruniri-la-girona/>. Promovarea bunelor practici de educație a adulților din R. Moldova la nivel internațional (schimb de experiență între participanți din 10 țări europene);

9. Promovarea bunelor practici de bildung printre studenții și masteranzii USM, dar și printre participanții la alte proiecte, implementate de C.E. PRO DIDACTICA.

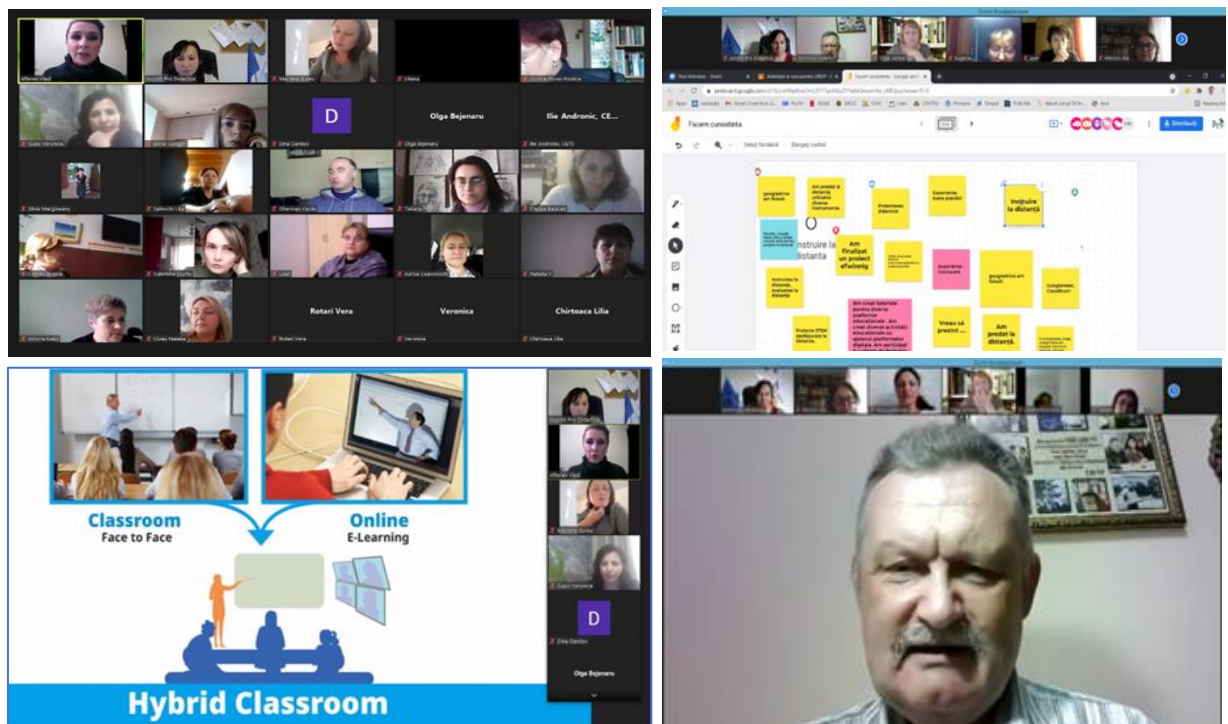
Cercetător și coordonator de proiect: Viorica GORAȘ-POSTICĂ

6. INSTRUIREA HIBRID PE AMBELE MALURI ALE NISTRULUI – O PUNTE SPRE O EDUCAȚIE SĂNĂTOASĂ ȘI FĂRĂ FRONTIERE

Finanțator:	Uniunea Europeană, Programul Uniunii Europene <i>Măsurile de promovare a încrederii</i>
Perioadă de implementare:	1 februarie 2021-15 decembrie 2021
Buget total:	16 000 USD
Buget administrat de C.E. PRO DIDACTICA:	5 640 USD
Implementatori:	PNUD Moldova, în parteneriat cu Centrul Educațional PRO DIDACTICA și Centrul de Programe educaționale și sociale inovative din Tiraspol
Scop:	Crearea condițiilor pentru organizarea educației hibride pentru elevii de pe ambele maluri ale Nistrului, în condițiile accesului la distanță la serviciile educaționale

Activități și rezultate:

- Metodologia, module și recomandări privitor la instruirea hibrid elaborate.
- 9 seminarii (webinare) tematice realizate, cu participarea a 500 de cadre didactice și manageriale de pe ambele maluri ale Nistrului, subiectele abordate fiind: *Metodologie și instrumente de bază ale instruirii hibrid; Suita de aplicații cloud de la Google pentru învățarea hibridă; Metode și tehnici pentru dezvoltarea gândirii critice în condițiile învățării hibride; Cum dezvoltăm și desfășurăm un curs de instruire hibridă; Strategii de învățare hibridă; Siguranța în era digitală.* Participanții s-au implicat activ în demersurile propuse și au avut oportunitatea de a exersa anumite tehnici, strategii și metode *aici și acum.*

- Master-class privitor la planificarea lecțiilor după modelul hibrid organizat. În data de 30 septembrie 2021, a avut loc, în premieră, un seminar realizat prin metoda hibrid cu genericul *Strategii și resurse didactice pentru o predare hibridă eficientă*. În cadrul acestuia au fost abordate subiecte ce țin de activitatea hibrid: planificare, organizare, instrumente, strategii, resurse didactice, reguli, scenariul și pașii demersului, aspecte legate de ajustarea strategiilor tradiționale la un astfel de demers, managementul clasei etc. Participanții au listat mijloacele folosite pentru realizarea unei lecții de tip hibrid: platformele Google Meet, Zoom, Microsoft Teams, Skype, Messenger; tablele interactive Jamboard, Aww App, Class Click, Zoom (whiteboard); instrumente de creare de conținuturi/suporturi digitale (Canva, Piktochart, Genially, Slide Share, Prezi, Sutori, Wakelet) și cărți digitale (StoryJumper, Book Creator, Kizoa, Flipshack, Bookemon), dar și pentru evaluare în sistem hibrid (Kahoot, Quizizz, Google Forms, Testmoz, Quizlet, Socrative, Pro Profs). Cele 10 cadre didactice și manageriale prezente la activitate fizic și 46 – online s-au implicat plener în demersurile propuse de formator.

- Site specializat în limbile română și rusă creat (<https://blend-learn.tk/>).
- Activitățile și rezultatele proiectului pe site și pe rețelele de socializare promovate.
- Conferința finală pentru prezentarea celor mai bune practici din proiect realizată.

Coordonator de proiect: Lilia NAHABA

7. CLUBUL DE DEZBATERI PAIDEIA ALTFEL PENTRU CADRE DIDACTICE – NOI PROVOCĂRI ÎN MEDIUL DE ÎNVĂȚARE ONLINE

Finanțator: Rețeaua Centrelor de Politică Educațională NEPC, cu sediul la Zagreb, Croația (<http://www.edupolicy.net/>)

Perioadă de implementare: Septembrie 2020-august 2021

Scop: Sprijinirea dezvoltării profesionale continue a cadrelor didactice (formarea competențelor specifice, digitale, alfabetizare funcțională etc.) prin intermediul ședințelor online ale Clubului de dezbateri educaționale PAIDEIA

Beneficiari: Peste 500 de cadre didactice din instituții preuniversitare (inclusiv 200 din regiuni social vulnerabile)

Obiective:

- Desfășurarea unui studiu de evaluare a necesităților cu scopul de a identifica domeniile de interes de formare continuă a cadrelor didactice;
- Elaborarea a 9 subiecte privind formarea continuă a cadrelor didactice;
- Organizarea și moderarea a 18 ședințe ale Clubului PAIDEIA, cu participarea a 500 de cadre didactice (9 ședințe online și 9 ședințe față în față, inclusiv 3 desfășurate în diferite regiuni ale țării);
- Producerea a 3 videoclipuri despre instrumente digitale de lucru pentru cadre didactice și 1 videoclip privind experiența participării la ședințele Clubului PAIDEIA;
- Publicarea unei culegeri incluzând subiectele dezbătute la ședințele Clubului PAIDEIA și bunele practici educaționale (variantă tipărită și electronică).

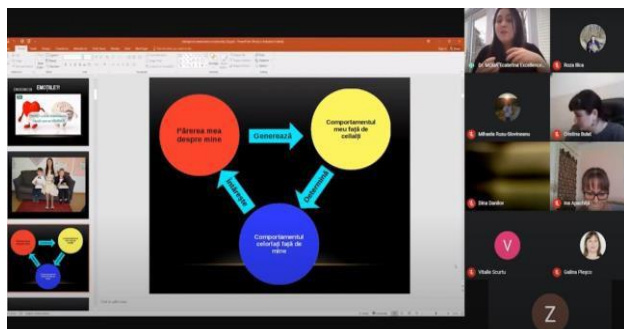
Activități și rezultate:

- În luna septembrie 2021, a fost desfășurat un studiu de evaluare a necesităților de formare ale cadrelor didactice, prin intermediul unui chestionar online (79 de participanți). În baza rezultatelor, pentru dezbateri s-au propus următoarele 9 subiecte: *Evaluarea online (metode/tehnici/instrumente de evaluare); Educație pentru integritate; Gestionarea arderii profesionale a cadrelor didactice: tehnici de prevenție și intervenție; Elemente de interactivitate în cadrul predării la distanță; Alfabetizarea funcțională; Managementul emoțiilor din perspectivă educațională; Parteneriatul educațional; Motivarea elevilor și cadrelor didactice; Abordarea transdisciplinară a terminologiei.*
- În data de 9 octombrie 2021, a avut loc online Conferința de lansare a proiectului – *Formarea continuă a cadrelor didactice la distanță: avantaje și dezavantaje*. La conferință, moderată de R. Bezede și V. Goraș-Postică, care a adunat peste 40 de profesori din diverse localități, au fost discutate provocările și perspectivele instruirii la distanță, în viziunea cadrelor didactice. Dezbaterile s-au focusat pe rezultatele studiului online de evaluare a necesităților curente de formare continuă.

- În perioada noiembrie 2020-mai 2021, au fost organizate 18 ședințe online ale Clubului PAIDEIA, pe platforma GoogleMeet, cu participarea a peste 500 de cadre didactice din peste 40 de localități. Cadrele didactice au avut oportunitatea de a se implica în activități și de a-și dezvolta competențele profesionale.
- Fiecare ședință a fost înregistrată și distribuită pe pagina web a proiectului în calitate de resursă educațională deschisă, de rând cu materialele didactice de suport elaborate de formatorii implicați în proiect (<http://red.prodidactica.md/clubul-paideia-altfel/>). De asemenea, ședințele și activitățile proiectului au fost mediatizate pe pagina web a Centrului și pe rețeaua Facebook.

- În data de 21 octombrie 2021, a avut loc conferința finală online – *Clubul PAIDEIA altfel: experiențe și perspective*, cu participarea a peste 50 de cadre didactice și manageriale din diferite instituții de învățământ. Acestea au discutat despre experiența participării la ședințele clubului, lecțiile învățate, bunele practici implementate și perspectivele de continuare a ședințelor clubului.
- 9 articole despre subiectele discutate în cadrul ședințelor clubului, dar și despre rezultatele proiectului au fost publicate în revista *Didactica Pro...*
- Au fost elaborate 4 produse video care abordează metode/instrumente digitale de lucru utile cadrelor didactice, aspecte teoretico-practice discutate la ședințe, precum și experiența participării la întrunirile Clubului PAIDEIA.
- O culegere care prezintă toate cele 9 subiecte discutate la ședințele online ale Clubului PAIDEIA, inclusiv bunele practici educaționale, a fost editată în 600 de exemplare. Versiunea electronică a culegerii este disponibilă gratuit pe site-ul prodidactica.md, iar versiunea tipărită a culegerii este distribuită nu doar participanților la ședințele Clubului.
- Ședințele Clubului PAIDEIA au contribuit la dezvoltarea profesională și personală a cadrelor didactice, prin dobândirea de competențe digitale specifice, alfabetizare funcțională, management emoțional etc. Totodată, acestea au favorizat schimbul și diseminarea de bune practici educaționale, încurajând cadrele didactice să valorifice în procesul didactic noi instrumente de predare-învățare-evaluare.

Coordonator de proiect: Vitalie SCURTU

IV. SERVICII DE FORMARE CONTINUĂ 2021

Centrul Educațional PRO DIDACTICA a oferit servicii de formare continuă în baza programului aprobat de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, prin ordinul nr. 410 din 5 octombrie 2017, și programe de formare continuă acreditate de Agenția de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare și aprobate prin ordinul nr. 1095 din 03.08.2021 al Ministerului Educației și Cercetării, emis în temeiul art. 123 (alin. 4) din Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014.

Programele acreditate sunt:

- Managementul educațional (program complex, 20 credite);
- Limba și literatura română (program complex, 20 credite);
- Formarea continuă a formatorilor (program complex, 17 credite);
- Evaluarea calității în învățământul general (program tematic, 6 credite).

Activitățile de formare au fost realizate în domeniul educației adulților și al instruirii prin cursuri, pentru formarea continuă și pregătirea metodică suplimentară a profesorilor, precum și în baza acordurilor de colaborare încheiate cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova. La finele cursurilor, au fost oferite certificate care confirmă absolvirea acestora și care pot fi folosite în procesul de atestare.

Echipele de formatori este alcătuită din angajați ai Centrului, experți-consultanți și profesori-formatori din diverse instituții de învățământ din Republica Moldova, care și-au perfecționat cunoștințele și abilitățile la numeroase centre de instruire din România, SUA, Franța, Canada, Marea Britanie, Belgia, Ungaria, Rusia, Germania, Austria ș.a.

Centrul dispune de un spațiu de cca 300 m², în zona centrală a orașului, și este dotat cu: sală de conferințe, alias bibliotecă, în care pot fi găsite peste șase mii de titluri de carte didactică și de referință pe domeniile: management general și educațional, pedagogie și didactică generală, didactica disciplinelor, psihologie. În anul 2021, din pachetul de programe, au fost selectate modulele care au corespuns necesităților de formare ale profesorilor. Costul unei instruirii complexe a fost stabilit în funcție de condiții, acoperind, în primul rând, cheltuielile de elaborare și de oferire a programelor de formare, materialele utilizate.

Cu fiecare grup de cursanți au lucrat formatori experimentați. Conținuturile și durata cursurilor au fost fixate în baza doleanțelor și a necesităților participanților. Informațiile cu privire la alte activități, oferite gratis în proiecte finanțate de donatori, au fost plasate pe pagina web a Centrului (<http://www.prodidactica.md>).

Pe parcursul anului 2021, echipa de formatori a Centrului Educațional PRO DIDACTICA a răspuns necesităților de perfecționare a 133 de cadre didactice și manageriale:

- A.O. Educație pentru Dezvoltare (AED) – *Formare de formatori. Tehnici moderne interactive aplicate în instruirea hibrid*;
- Manageri din diverse instituții din învățământul general – *Evaluarea calității în învățământul general*;
- Manageri din învățământul general (preșcolar) – *Evaluarea calității în învățământul general*.

Coordonator de program: Lilia NAHABA

V. REVISTA DIDACTICA PRO...

Echipe redacțională: Mariana VATAMANU, redactor-șef; Elena SUFF, Vitalie SCURTU, redactori; Nicolae SUSANU, design grafic, tehnoredactare.

Pe parcursul anului 2021, au apărut 6 numere ale revistei de teorie și practică educațională *DIDACTICA PRO...*, într-un tiraj de 650 de exemplare fiecare. Publicația a fost distribuită prin intermediul mai multor agenții (POȘTA MOLDOVEI, MOLDPRESA, PRESS INFORM-CURIER), având cca 600 de abonați.

Nr. 1 (125) – **EDUCAȚIE PENTRU SUSTENABILITATE**

- *Asigurarea sustenabilității familiei din perspectiva preîntâmpinării conflictelor familiale*
- *Reziliență climatică – factor determinant al dezvoltării durabile*
- *Definirea cuvintelor ca parte a competenței de comunicare*
- *Patrimoniu și educație: de la viziune la acțiune. Studiu de caz: Cărbuna – localitatea unde patrimoniul cultural este pus în valoare*
- *Promovarea educației pentru sustenabilitate prin studierea geografiei*

Nr. 2 (126) – **ÎNVĂȚAREA DE TIP HIBRID**

- *Procesul didactic mixt sau hibrid: oportunități și dificultăți*
- *Dezvoltarea comunicării la preșcolari prin metode interactive de grup*
- *De la școala față în față la școala online: metode interactive aplicate în contextul educației digitalizate*
- *Competențe sociale în contextul învățării la distanță*

Nr. 3 (127) – **AUTONOMIE ȘI RESPONSABILITATE ÎN EDUCAȚIE**

- *Libertate sau (auto)control asupra învățării*
- *Învățarea autonomă a limbii și a limbajelor terminologice*
- *Sindromul arderii profesionale la cadre didactice: ce este și cum îl gestionăm*
- *Evaluarea online: metode, tehnici, instrumente*

Nr. 4-5 (128-129) – **ÎNVĂȚAREA ALTFEL**

- *Management competent și vizionar – o prioritate a sistemului educațional altfel*
- *Învățarea racordată – factor al excelenței cognitive a elevului meritos*
- *Întrebarea ca termen curricular*
- *Strategii alternative de lucru cu termenii științifici*
- *Activitatea școlară independentă îmbinată cu jocul*

Nr. 6 (130) – **REZILIENȚĂ EDUCAȚIONALĂ**

- *Reziliența în carieră*
- *Contribuția învățământului preuniversitar privat în realizarea idealului educațional în epoca contemporană*
- *Integrarea dimensiunii de gen în demersurile pedagogice interculturale: studiu praxiologic în context universitar*
- *Note pentru o didactică a traducerii*
- *Reziliența emoțională: lux, moft sau necesitate?*

Redactor-șef: Mariana VATAMANU

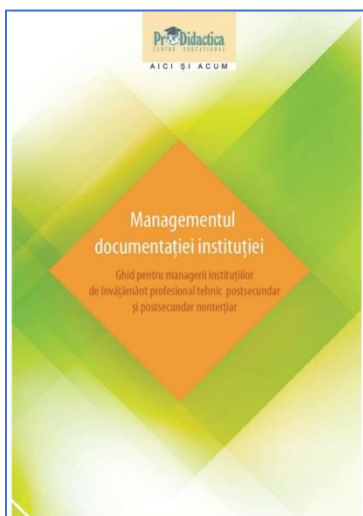
VI. BIBLIOTECA PRO DIDACTICA

SERVICII

Biblioteca a pus la dispoziția beneficiarilor – pentru lectură în sală și împrumut la domiciliu – cărți din diverse domenii (enciclopedii, dicționare, monografii etc.) în limbile română, rusă, engleză, franceză etc.; întreaga colecție a revistei *DIDACTICA PRO...* (2000-2021), colecția revistelor *Tribuna învățământului*, *Învățătorul modern* și a săptămânalului *Făclia*, a revistelor *Управление школы* și *Школьный психолог*.

Biblioteca PRO DIDACTICA. Noi apariții

Managementul documentației instituției (Rima BEZEDE (coord.), Valentina CHICU, Serghei LÎSENCO)

Ghidul abordează o temă specifică, dar nu mai puțin importantă pentru funcționarea eficientă și calitativă a instituției de învățământ. Necesitatea apariției acestuia a fost dictată, pe de o parte, de tendința debirocratizării continue a activității personalului din învățământ și, pe de altă parte, de problema calității documentelor instituționale.

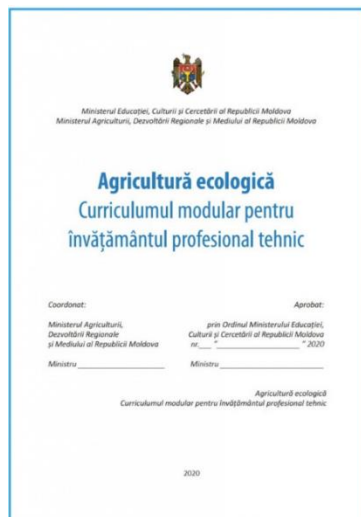
Scopul urmărit prin alcătuirea ghidului este de a eficientiza activitatea instituțiilor de învățământ profesional tehnic în lucrul cu actele normative și administrative interne. Lucrarea oferă repere accesibile, sugestii și explicații cu privire la elaborarea, adoptarea și monitorizarea aplicării unor documente interne. Este descris rolul, scopul și structura fiecărui tip de document, dar și pașii care urmează a fi parcurși pentru întocmirea calitativă a acestuia.

Proiectul și portofoliul în formarea competenței de gândire critică (Tatiana Cartaleanu, Olga Cosovan)

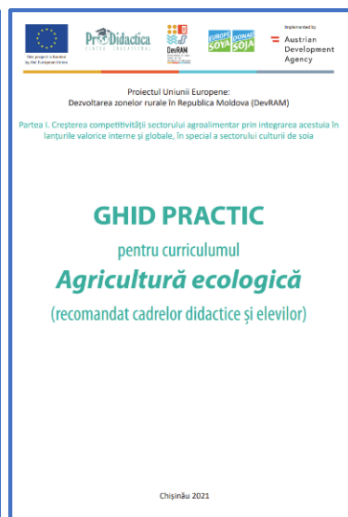
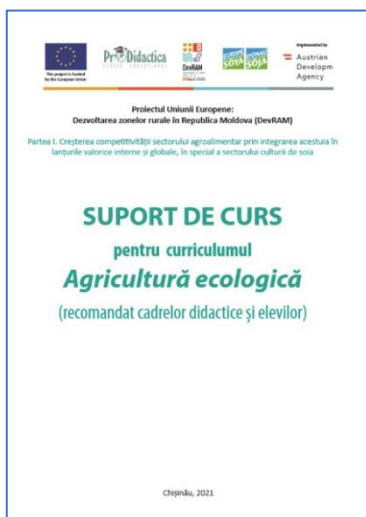
Cartea de vizită a oricărui profesionist este CV-ul său. Firește, pentru cei care trebuie să-și facă vizibile dexteritățile, abilitățile, dibăcia, măiestria, un portofoliu profesional ținut la zi și completat cu seriozitate și onestitate, iar astăzi și o pagină personală în rețelele sociale, un portofoliu electronic sau un site propriu secondează perfect CV-ul. Elevul poate învăța cum să-și completeze un asemenea portofoliu încă din primul semestru de studii la școala profesională, dacă, desigur, cei care îl vor instrui nu doar îi vor cere un portofoliu, ci și vor monitoriza elaborarea și completarea lui. Un portofoliu structurat cum se cade are un sumar al componentelor, iar acestea sunt ordonate în baza unui criteriu explicit: cronologic sau tipologic (după natura pieselor). Competența de monitorizare a propriului proces de formare profesională este una pe care deprinderile metacognitive și cele de gândire critică o vizează în mod expres, de aceea este atât de important ca elevul să învețe, din anii de formare profesională primară, cum urmează să se comporte atunci când va învăța pe tot parcursul vieții, fiind conștient de ceea ce și cum învață.

Agricultură ecologică. Curriculumul modular pentru învățământul profesional tehnic (grup de lucru: Inna Cernicenco și al.)

Curriculumul modular *Agricultură ecologică* este un document normativ ce reglementează organizarea și desfășurarea procesului de predare-învățare-evaluare în contextul unei pedagogii axate pe competențe. Este vector al procesului educațional orientat spre formarea profesională a viitorilor muncitori calificați, tehnicieni, agronomi și a altor categorii de specialiști. Scopul lucrării prevede dezvoltarea competențelor profesionale privind aplicarea metodelor și tehnicilor moderne de creștere, procesare și comercializare a produselor ecologice. Curriculumul modular are drept obiectiv de a iniția elevii în conceptele de bază ale agriculturii ecologice și urmărește formarea competențelor ce le vor permite valorificarea la maximum a propriului potențial, iar în perspectivă – dezvoltarea unei cariere profesionale de succes, inclusiv înființarea și gestionarea eficientă a unor activități antreprenoriale.

Ghid practic pentru curriculumul Agricultură ecologică. Suport de curs pentru curriculumul Agricultură ecologică (grup de lucru: Inna Cernicenco și al.)

Ghidul și suportul pentru curriculumul *Agricultură ecologică* au fost elaborate de către experți în domeniul agriculturii ecologice. Acestea se adresează profesorilor și elevilor din învățământul profesional tehnic agricol și vor servi drept suport pentru implementarea cursului, începând cu septembrie 2021. Educația în domeniul agriculturii ecologice se va baza pe punctele forte ale centrelor de excelență, colegiilor și școlilor profesionale ca furnizori de educație agricolă și expertiză de calitate. Lucrările vor asigura înțelegerea fundamentală a

industrii agriculturii organice și vor contribui la formarea de competențe privind culturile ecologice, animalele și tehnologia sistemelor de agricultură ecologică.

Curriculumul Standarde de calitate în domeniul agroalimentar (Natalia Raischi, Iuliu Țurcan)

Curriculumul își propune să restructureze disciplina și contextul de implementare a acesteia, în acord cu legislația specifică în vigoare și cu strategiile naționale de referință pentru dezvoltarea învățământului, inclusiv a celui profesional tehnic, unde va fi implementat. Prezentul demers de schimbare a conținutului și a contextului la nivel de curriculum, care se vor relevante și cu valoare constructivă în abordarea sistemică a educației agricole, se bazează pe analiza situației naționale actuale, dar și a tendințelor la nivel european și internațional în domeniu cu referire la conceptele: *calitate, standarde, reglementare, sistem de management al calității, siguranță alimentară* etc. Prezentul curriculum este un instrument metodic, ce reflectă cadrul general al predării disciplinei *Standarde de calitate în domeniul agroalimentar*, pentru asigurarea unui suport fundamental procesului de

formare profesională a lucrătorilor calificați în domeniul agroalimentar din Republica Moldova.

Clubul PAIDEIA altfel: provocări și soluții pentru învățarea online (Vitalie Scurtu (coord.), Viorica Goraș-Postică, Rima Bezedă și al.)

Culegerea aduce în centrul atenției o parte din subiectele abordate în cadrul Clubului PAIDEIA altfel ce țin nemijlocit de formarea competențelor digitale – *Elemente interactive în cadrul predării la distanță; Evaluarea online: metode, tehnici, instrumente, dar și teme ce valorifică dimensiuni relevante ale personalității cadrului didactic și managerial: Educație pentru integritate; Gestionarea arderii profesionale a profesorilor (sindromul burnout): tehnici de prevenție și de intervenție; Alfabetizare funcțională; Abordarea transdisciplinară a terminologiei; Managementul emoțiilor din perspectivă educațională; Parteneriatele educaționale; Motivarea elevilor și cadrelor didactice.*